

Declarația unică

20 ÎNTREBĂRI
de la contabilii români
REZOLVATE de specialiști

**RAPORT
SPECIAL**

PDF

RENTROP & STRATON
www.rs.ro

Raport Special: Portal Codul Fiscal

Acesta nu este un Raport Special GRATUIT!

Prețul de vânzare este de 57 lei!

**Dvs. beneficiați GRATUIT de acest raport
în calitate de client RENTROP & STRATON**

Lucrare editată de: RENTROP & STRATON Group

Senior Editor: George Straton

Director General: Octavian Breban

Manager Produs: Roberta Pătrășcan

Serviciul clienți Tel.: 021.209.45.45; Fax: 021.408.28.99;

E-mail: info@rs.ro

PKFP12

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din acest material nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă și prin niciun fel de mijloace, mecanice sau electronice, fotocopiere, înregistrare audio sau video, fără permisiunea în scris din partea editorului. Autorii sau editorii nu sunt responsabili pentru nicio pierdere provocată vreunei persoane fizice sau juridice care acționează sau se abține de la acțiuni ca urmare a citirii materialelor publicate în această lucrare.

Bdul Națiunile Unite nr. 4, bloc 107A, sector 5, București

Declarația unică

20 de întrebări de la contabili români

rezolvate de specialiști

1. Depunere declaratie unica pentru venituri estimate

Problemă fiscală:

În legătură cu declarația unică:

1. Există vreo prevedere care să precizeze că pensionarii peste 65 de ani și sau salariații cu normă întreagă, care obțin și venituri din activități independente, să aibă unele reduceri de impozit pe venit, CAS și CASS?
2. Pentru persoanele ce obțin venituri din activități independente impuse pe bază de normă de venit, mai trebuie depusă declarația unică?
3. Pentru persoanele ce estimează se obțină venituri impozabile sub plafonul prevăzut pentru plata CASS, dar care sunt și salariați și deci sunt scutiți de plată CASS la nivelul de 6 salarii minime pe economie, trebuie să depună declarația unică și dacă da, trebuie să atașeze vreun document care să dovedească calitatea de salariat?

Soluție:

1. În ceea ce privește CAS, art. 150 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, preved anumite excepții specifice privind veniturile prevăzute la art. 137 alin. (1) lit. b) și b1), adică venituri din activități independente și venituri din drepturi de proprietate intelectuală:

”(1) Persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari nu datorează contribuția de asigurări sociale pentru veniturile prevăzute la art.137 alin. (1) lit. b) și b1).

(2) Persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor nu datorează contribuția de asigurări sociale pentru veniturile prevăzute la art. 137 alin. (1) lit. b1).”

Astfel, dacă sunteți pensionar, nu datorați CAS; iar dacă sunteți salariat nu datorați CAS în situația în care obțineți venituri din drepturi de proprietate intelectuală.

Referitor la CASS, art.154 alin. (2) prevede că persoanele fizice aflate în situațiile prevăzute la alin (1) lit. d)-p) (inclusiv persoanele fizice care au calitatea de pensionari sau care realizează venituri din salarii), dacă realizează veniturile prevăzute la art. 155, (aici fiind incluse și veniturile din activități independente), pentru acestea datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, conform regulilor specifice fiecărei categorii de venituri.

2. Conform art.120 alin.(4) din Codul fiscal, persoanele care obțin venituri din activități independente impuse pe bază de normă de venit trebuie să depună declarația unică pentru veniturile estimate a se obține în anul 2018, se va bifa subsecțiunea 2.1.2 Date privind impozitul pe veniturile estimate din România în anul 2018, impuse pe bază de norme de venit.

3. Declarația unică se depune pentru a se determina impozitul pe venit și contribuțiile sociale pe care le datorează o persoană fizică care realizează individual sau într-o formă de asociere, venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din cedarea folosinței bunurilor, din activități agricole, silvicultura și piscicultura, așadar aveți obligația de a depune această declarație completând date cu privire la veniturile estimate pentru anul 2018 (ar. 120 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal).

Potrivit art.170 din Codului fiscal, contribuția de asigurări sociale de sănătate este datorată de persoane fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h) din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri (venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din asocierea cu o persoană juridică, venituri din investiții, venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura, venituri din alte surse) în situația în care estimează pentru anul curent că totalul veniturilor din categoriile mai sus menționate este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației (1.900 lei * 12 luni = 22.800 lei). Așadar faptul că persoană este și salariat nu are relevanță în anul 2018, pentru nedatorarea CASS contând doar

încadrarea în plafonul de 22.800 lei. Declarația unică trebuie depusă pentru declararea veniturilor impozabile și determinarea impozitului pe venit, chiar dacă nu se datorează CASS.

2. Bază de calcul CAS pentru PFA pentru anul 2017

Problemă fiscală:

PFA a obținut profit net, în anul 2017, în suma de 2.000 lei lună (24.000 lei/an). La ce nivel plătește CAS? Poate plăti la baza de 1.096 lei? Sau trebuie să plătească la cât a realizat (adică $10.5\% \cdot 2.000$ lei/lună)?

Soluție:

Potrivit prevederilor art. 148 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, pentru persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și care determină venitul net anual în sistem real, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale, în cazul plăților anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale, o reprezintă echivalentul a 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat în vigoare în anul pentru care se stabilesc plățile anticipate. Astfel, pentru plăți anticipate se are în vedere baza lunară reprezentată de echivalentul a 35% din câștigul salarial mediu brut - 1.096 lei/lună.

Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale se recalculează în anul următor celui de realizare a venitului, în baza declarației privind venitul realizat, și se stabilește că diferența între venitul brut realizat și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale, raportată la numărul de luni în care a fost desfășurată activitatea. Baza lunară de calcul nu poate fi mai mică decât echivalentul reprezentând 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, în vigoare în anul pentru care se efectuează definitivarea contribuției, și nici mai mare decât echivalentul a de 5 ori acest câștig.

Așadar, după depunerea declarației unice (termen de depunere 15 iulie 2018), organul fiscal va emite decizie de impunere recalculând baza de calcul a contribuției de asigurări sociale în funcție de venitul realizat, în cazul PFA-ului, 24.000 lei/an.

3. Declarația unică. Venituri diverse

Problemă fiscală:

Ce venituri trebuie declarate în declarația unică până la 15.07.2018 în următoarele situații:

1. Dividendele repartizate în anii 2015-2016 (în suma de 100000 lei) s-au ridicat parțial în suma de 40000 de către asociatul persoană fizică, care este și angajat în firmă și în suma de 10000 de către asociatul persoană fizică, care este pensionar. Sumele s-au încasat atât în anul 2017 (30000 1 asociat; 10000 al doilea asociat) cât și în anul 2018 (5000 un asociat și 5000 al doilea asociat).

Dividendele repartizate din anul 2017 în suma de 200000 lei nu au fost ridicate. Cine trebuie să depună declarația unică în această situație? Ce anume se declara?

2. În anul 2017 s-au încasat venituri: din 3 contracte de închiriere imobil în lei în anul 2017 și din dividende distribuite și încasate în anul 2017

În anul 2018 s-au încasat venituri din 2 contracte de închiriere imobil în lei în anul 2018 și din dividende distribuite și încasate în anul 2018.

Care venituri se declară în declarația unică până la data de 15.07.2018?

3. Dividende distribuite și încasate în anul 2017 și dividende distribuite și încasate în anul 2018.

Care venituri se declară în declarația unică până la data de 15.07.2018?

4. Dividende distribuite în anul 2016 și încasate în 2016, 2017 și 2018.

Aceste venituri se declară în declarația unică?

Soluție:

1. Dividendele repartizate în anii 2015-2016 (în suma de 100000 lei) s-au ridicat parțial în suma de 40000 de către asociatul persoană fizică, care este și angajat în firmă și în suma de 10000 de către asociatul persoană fizică, care este pensionar. Sumele s-au încasat atât în anul 2017 (30000 1 asociat; 10000 al doilea asociat) cât și în anul 2018 (5000 un asociat și 5000 al doilea asociat).

Răspuns:

În vederea stabilirii obligațiilor fiscale pentru persoanele fizice care obțin venituri din dividende se vor avea în vedere următoarele:

- Veniturile din dividende realizate de asociați/acționari persoane fizice sunt venituri din investiții conform art. 91 lit. a) din Codul fiscal.
- Veniturile din dividende sunt venituri aferente anului în care dividendele au fost distribuite prin Hotărâre AGA, neavând relevanta anul în care a fost realizat profitul sau anul în care s-au încasat.
- Exemple:
 - Dividende distribuite în anul 2017 din profitul anului 2016, plătite în anul 2017 - pentru persoana fizică beneficiara acestea sunt venituri aferente anului 2017.
 - Dividende distribuite în anul 2017 din profitul anului 2016, plătite în anul 2018 - pentru persoana fizică beneficiara acestea sunt venituri aferente anului 2017.
 - Dividende distribuite în anul 2018 din profitul anului 2017 - pentru persoana fizică beneficiara acestea sunt venituri aferente anului 2018.

Veniturile realizate de asociatul persoană fizică din dividendele distribuite prin Hotărâre AGA în anii 2015-2016 sunt venituri aferente acestor ani. Plătitorul de venit avea obligația să rețină la sursa impozitul pe veniturile distribuite fie la data platii dividendelor către asociați (pentru plățile efectuate în cursul anului în care au fost distribuite) fie pentru luna decembrie a anului în care au fost distribuite - pentru sumele care nu au fost plătite până la 31 decembrie al aceluși an. Acestor venituri li se aplică regimul fiscal în vigoare în anul în care au fost distribuite - 2015, respectiv 2016.

În anul 2018 veniturile din dividendele distribuite în anii 2015-2016 nu se declară în declarația unică, nici nu se iau în calcul la stabilirea plafonului de 22.800 lei în vederea stabilirii obligațiilor privind CASS pentru anul 2018, chiar dacă o parte s-au încasat în anul 2018.

Dividendele repartizate din anul 2017 în suma de 200000 lei nu au fost ridicate. Cine trebuie să depună declarația unică în această situație? Ce anume se declară?

Dividendele distribuite prin Hotărâre AGA în anul 2017 sunt venituri aferente acestui an. Dacă nu au fost plătite asociaților până la 31 decembrie 2017 societatea trebuia să rețină impozitul la sursă și să îl declare și plătească la buget până pe 25 ianuarie 2018 - pentru luna decembrie 2017. Dacă pentru aceste venituri asociații datorează CASS conform reglementărilor în vigoare în anul 2017 această contribuție se va stabili de organele fiscale prin decizie de impunere.

În anul 2018 veniturile din dividendele distribuite în anul 2017 nu se declară în declarația unică, nici nu se iau în calcul la stabilirea plafonului de 22.800 lei în vederea stabilirii obligațiilor privind CASS pentru anul 2018.

2. În anul 2017 s-au încasat venituri: din 3 contracte de închiriere imobil în lei în anul 2017 și din dividende distribuite și încasate în anul 2017

Contractele de închiriere în lei din anul 2017 nu se declară în declarația unică în anul 2018. Dividendele distribuite și încasate în anul 2017 nu se declară în declarația unică. De asemenea, aceste venituri nu se iau în considerare la stabilirea plafonului de 22.800 lei în vederea stabilirii obligațiilor privind CASS pentru anul 2018.

În anul 2018 s-au încasat venituri din 2 contracte de închiriere imobil în lei în anul 2018 și din dividende distribuite și încasate în anul 2018.

Pentru contractele de închiriere imobil în lei din anul 2018 se depune declarația unică până la data de 15 iulie 2018 completând datele privind venitul estimat în anul 2018.

Contribuția la sistemul asigurărilor sociale sănătate se datorează pentru veniturile cumulate (venituri nete din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din asocierea cu o persoană juridică, venituri nete din cedarea folosinței bunurilor, venituri din investiții, venituri nete din activități agricole, silvicultura și piscicultura, venituri brute din alte surse, definite conform Codului fiscal) cu excepția veniturilor din salarii.

Dacă veniturile estimate din categoriile de venit ce intră în plafon (atât chiriile cât și dividendele și alte venituri dintre cele enumerate mai sus) sunt sub plafonul de 22.800 lei persoană fizică nu are obligația să depună declarația unică până la data de 15 iulie 2018 pentru această contribuție (nu completează secțiunea aferentă). În acest caz, persoană fizică nu este obligată la plata contribuției de asigurări sociale dar poate opta pentru plata contribuției conform art. 180 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal.

3. Dividende distribuite și încasate în anul 2017 și dividende distribuite și încasate în anul 2018.

Care venituri se declară în declarația unică până la data de 15.07.2018?

Dividende distribuite și încasate în anul 2017

Pentru veniturile din dividende distribuite în anul 2017 se aplică prevederile legale în vigoare în acest an, respectiv impozitul se reține la sursa de către plătitorul de venit (5% x venit brut) iar contribuția de asigurări sociale de sănătate – dacă se datorează- se stabilește de către organul fiscal prin decizie de impunere, pe baza datelor raportate de plătitor în declarația 205.

Pentru aceste venituri din anul 2017 persoană fizică nu depune declarația unică. Veniturile nu se iau în calculul plafonului de 22.800 lei pentru încadrarea în vederea stabilirii obligațiilor cu privire la CASS pentru anul 2018.

Dividende distribuite în anul 2018

Persoana fizică care obține venituri din dividende distribuite în anul 2018 datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate dacă în anul 2018 estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara - 22.800 lei, din următoarele categorii:

- venituri din activități independente;
- venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlurilor II, III din Codul fiscal sau Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități;
- venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura;
- venituri din investiții;
- venituri din alte surse.

În cazul veniturilor din dividende se iau în calcul sumele încasate.

Contribuția la sistemul asigurărilor sociale sănătate se datorează pentru veniturile cumulate (venituri nete din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din asocierea cu o persoană juridică, venituri nete din cedarea folosinței bunurilor, venituri din investiții, venituri nete din activități agricole, silvicultura și piscicultura, venituri brute din alte surse, definite conform Codului fiscal) cu excepția veniturilor din salarii.

Astfel, dacă veniturile estimate din categoriile de mai sus, cumulate, depășesc plafonul de 22.800 lei persoană fizică beneficiara are obligația depunerii declarației unice până la data de 15 iulie 2018 inclusiv. Contribuția de asigurări sociale de sănătate se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul reprezentând echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației. Termenul de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate este până la data de 15 martie 2019 însă persoană fizică poate efectua oricând plăți în contul acestei contribuții. Pentru plata integrală a contribuției până la data de 15 decembrie 2018 se acordă o bonificație de 5% din

contribuția datorată pentru anul 2018. De asemenea, în anul 2018, pentru depunerea declarației prin mijloace electronice de transmitere la distanță se acordă o bonificație de 5% din contribuția datorată.

Depunerea declarației prin mijloace electronice de transmitere la distanță se poate efectua:

- prin intermediul serviciului "Spațiul privat virtual" (SPV);
- pe site-ul e-guvernare.ro, cu semnătură electronică calificată.

Dacă veniturile estimate din categoriile de mai sus, cumulate, nu depășesc plafonul de 22.800 lei persoană fizică beneficiara nu are obligația depunerii declarației unice până la data de 15 iulie 2018 inclusiv.

4. Dividende distribuite în anul 2016 și încasate în 2016, 2017 și 2018.

Aceste venituri se delcara în declarația unică?

Pentru dividendele distribuite în anul 2016 persoană fizică nu are obligația să depună declarația unică până pe 15 iulie 2018, chiar dacă o parte au fost încasate în anul 2018. Veniturile se consideră realizate în anul 2016 și au regimul fiscal în vigoare în acel an. Sumele încasate în anul 2018 din dividendele distribuite prin hotărâre AGA în anul 2016 nu se iau în considerare la stabilirea plafonului de 22.800 lei în vederea stabilirii obligațiilor cu privire la CASS aferenta anului 2018.

4. Declarația unică nu înlocuiește declarația 204

Problemă fiscală:

O Întreprindere familială cu mai mulți asociați desfășoară activitatea de comerț, are un reprezentant al întreprinderii familiale din cadrul asociațiilor. Până acum a depus declarația 204 în care am declarat venitul net anual la secțiunea III din declarație, iar la secțiunea V a declarat venitul net pe asociați în funcție de cota aferenta, urmând ca fiecare asociat să-și declare în declarația 200 venitul respectiv. Cum se declară în declarația unică venitul pe toată întreprinderea familială, având în vedere că este o asocierie fără personalitate juridică cu CUI, cu evidentă în sistem real și cu mai mulți asociați? În declarația unică nu mai pot declara acest venit anul după CUI și să adăugă asociați după CNP și cota de participare.

Soluție:

Declarația unică a înlocuit formularele D200, D 201, D 220, D221, D600, D604 și D605.

Declarația 204 se depune în continuare de către asocierile fără personalitate juridică conform art.125 alin. (4) din Codul fiscal potrivit căruia:

”Asocierile, cu excepția celor care realizează venituri din activități agricole impuse pe baza normelor de venit, au obligația să depună la organul fiscal competent, până la data de 15 martie a anului următor, declarații anuale de venit, conform modelului stabilit de A.N.A.F., care vor cuprinde și distribuția venitului net/pierderii pe asociați.”

Asociații declară în declarația unică venitul/pierderea ce le-a fost distribuit/ă.

5. PFA. Venituri din străinătate. Impozit. CASS

Problemă fiscală:

Persoană fizică autorizată, înregistrată în România ca neplătitor de TVA, prestează servicii de construcții în Germania. Nu are deschis un sediu permanent în Germania deoarece lucrările se efectuează în diferite șantiere. Nu are un domiciliu fix. Se întocmesc anumite acte pentru a lucra în legalitate. În aceste acte se stipulează că activitatea se desfășoară la beneficiar.

Facturile se emit pe Codul fiscal din România dar impozitul se reține la sursă, în Germania. De la înființare nu a desfășurat deloc activitate în România.

1. IMPOZIT PE PROFIT: Dacă impozitul datorat în Germania este de 15%, trebuie să plătesc diferența de 1% în România? Creditul fiscal se aplica chiar dacă nu are un sediu permanent?
2. CASS: Nu datorează această contribuție în Germania. Pentru veniturile obținute în Germania trebuie să plătească această contribuție în România?

Soluție:

Veniturile realizate de persoană fizică autorizată sunt venituri din activități independente.

Persoana fizică rezidentă în România datorează impozit pe venituri obținute din orice sursă, atât din România cât și din afară României conform art. 59 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal.

Veniturile realizate din străinătate se supun impozitării prin aplicarea cotei de impozit de 10% asupra bazei de calcul determinate după regulile proprii veniturilor din activități independente prevăzute la art. 68 din Codul fiscal.

Persoana fizică care obține venituri din străinătate are obligația să le declare în declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului, precum și să efectueze calculul și plata impozitului datorat, în cadrul aceluiași termen, cu luarea în considerare a metodei de evitare a dublei impuneri, prevăzută de convenția de evitare a dublei impuneri.

Pentru veniturile impuse și în Germania persoană fizică va beneficia de credit fiscal în România în condițiile art. 130 din Codul fiscal.

Creditul fiscal/Scutirea se acordă dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

- a) se aplică prevederile convenției de evitare a dublei impuneri încheiate între România și statul străin în care s-a plătit impozitul;
- b) impozitul plătit în străinătate, pentru venitul obținut în străinătate, a fost efectiv plătit de persoană fizică. Plata impozitului în străinătate se dovedește printr-un document justificativ, eliberat de autoritatea competentă a statului străin respectiv;
- c) venitul pentru care se acordă credit fiscal/scutire face parte din una dintre categoriile de venituri prevăzute la art. 61.

Conform art.148 alin. (1) din Codul fiscal, în anul 2018, persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, datorează contribuția de asigurări sociale, dacă estimează pentru anul curent venituri nete din activități independente a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice (pentru anul 2018 - 22.800 lei, respectiv 1.900 lei x 12).

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, se efectuează prin cumularea veniturilor nete din activități independente care se estimează a se realiza în anul curent.

Persoanele fizice care nu estimează un venit de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara pot opta pentru plata contribuției de asigurări sociale pentru anul curent, în condițiile prevăzute pentru persoanele care estimează că realizează venituri anuale peste acest nivel.

Excepții de la plata contribuției de asigurări sociale conform art.150 din Codul fiscal:

- Persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari nu datorează contribuția de asigurări sociale.

Așadar, contribuția de asigurări sociale este facultativă pentru persoanele fizice care realizează venituri din activități independente sub nivelul a 12 salarii minime brute pe țară. În calculul plafonului nu intra veniturile din salarii. Dacă estimează venituri nete din activități independente sub 22.800 lei în anul 2018 persoană fizică nu are obligația să depună declarația unică până pe 15 iulie 2018 pentru această contribuție. Dacă a estimat venituri nete din activități independente sub 22.800 lei dar va realiza venituri nete peste acest plafon va completa declarația unică și va plăti contribuția pentru anul 2018 până pe 15 martie 2019 (art. 151 alin. (17) din Codul fiscal).

- Contribuția de asigurări sociale de sănătate - CASS

Conform art. 170 alin. (1) din Codul fiscal persoanele fizice care obțin venituri din activități independente datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate dacă realizează venituri anuale cumulate cel puțin egale cu 12 salarii de bază minime brute pe țară din una sau mai multe surse de venituri:

- venituri nete din activități independente,
- venituri din drepturi de proprietate intelectuale,
- venituri din asocierea cu o persoană juridică,
- venituri nete din cedarea folosinței bunurilor,
- venituri din investiții,
- venituri nete din activități agricole, silvicultura și piscicultura,
- venituri brute din alte surse, definite conform Codului fiscal.

Persoanele fizice care realizează venituri anuale sub nivelul a 12 salarii de bază minim brute pe țară pot opta pentru depunerea declarației și pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru anul în curs, în aceleași condiții prevăzute pentru persoanele care realizează venituri anuale peste nivelul a

12 salarii de bază minime brute pe țara. Opțiunea este obligatorie pentru întregul an fiscal, cu excepția situației în care persoanele își încetează activitatea sau intră în suspendare.

Contribuția la sistemul asigurărilor sociale sănătate se datorează pentru veniturile cumulate (venituri nete din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din asocierea cu o persoană juridică, venituri nete din cedarea folosinței bunurilor, venituri din investiții, venituri nete din activități agricole, silvicultura și piscicultura, venituri brute din alte surse, definite conform Codului fiscal) cu excepția veniturilor din salarii. Așadar, la stabilirea plafonului de 22.800 lei/an nu se iau în considerare veniturile din salarii.

Persoana fizică care estimează venituri anuale sub nivelul a 12 salarii de bază minim brute pe țara și nu optează pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2018 nu are obligația de a depune declarația unică până pe 15 iulie 2018 pentru această contribuție.

Dacă a estimat venituri din categoriile de venituri mai sus redate (exclusiv salarii) sub 22.800 lei, dar va realiza venituri peste acest plafon va completa declarația unică și va plăti contribuția pentru anul 2018 până pe 15 martie 2019 (art. 151 alin. (17) din Codul fiscal).

În vedere stabilirii obligațiilor cu privire la contribuțiile sociale în calculul plafonului se iau în considerare și veniturile obținute din străinătate.

6. Condițiile în care trebuie depusă declarația unică chiar dacă au fost deja depuse declarațiile 200 și 220

Problemă fiscală:

Persoana fizică autorizată ce obține venituri din prestări servicii în sistem real, cod CAEN 8552, a depus declarația aferentă anului 2017 - declarația 200 (Declarație privind veniturile realizate din România) și declarația 220 - Declarație privind venitul estimat 2018 în dată de 30.01.2018. Până la 15.07.2018 va depune declarația unică doar pentru estimarea anului 2018 sau va completa declarația unică pentru definitivare 2017 și estimare 2018? S-a primit decizie de impunere aferentă anului 2017 estimativă, estimare care s-a achitat. Pentru anul 2017 se va primi decizie de impunere definitivă? În cazul de față venitul net este mai mare decât 12 salarii minime pe economie, prin opțiune conform art 148(4) CF, poate opta pentru plata CAS și CASS la limita de 12 salarii minime brute pe țara?

Soluție:

Având în vedere că pentru anul 2018 estimați că veți realiza venituri nete din activități independente peste nivelul de 12 salarii minime brute pe țara sunteți obligat să depuneți declarația unică, chiar dacă ați depus declarațiile 200 și 220.

Pentru anul 2017 plata CAS și CASS se va face în condițiile aferente anului 2017, plata CAS și CASS la limită a 12 salarii minime brute pe țara fiind aplicabilă doar pentru veniturile realizate începând cu anul 2018.

În acest sens redau mai jos una din întrebările la care a răspuns ANAF la sesiunile de pe facebook :

“g.) Întrebare contribuabil: “Bună ziua. Un PFA care a depus D220 aferent veniturilor realizate în 2017 în dată de 23.02.2018 și sumele estimative aferent anului 2018 a declarat în declarația unică, a procedat corect? La metodologie am primit răspuns că am procedat corect conform OUG 18/2018 art.ÎÎ alin.8, și totuși la ghișeu de la Adm. Fin. nu mi se acceptă D220 doar dacă depun o declarație unică rectificativa cu sumele aferent anului 2017. Mulțumesc anticipat de răspuns.

g.) Răspuns ANAF: “În situația în care în dată de 23.02.2018, pentru veniturile realizate în anul 2017 ați depus declarația 200, aveți obligația depunerii declarației unice, completând doar partea pentru venitul estimat aferent anului 2018.”

Mai multe întrebări și răspunsuri le puteți găsi pe pagina de Facebook a ANAF-ului - click aici-
<https://www.facebook.com/www.ANAF.ro/>

Sursă: ANAF”

7. Declarația unică. Termenul de depunere

Problemă fiscală:

Este obligatorie declararea venitului estimat pe 2018 până la 15 iulie 2018? Sau se poate depune declarația unică finală cu veniturile realizate în 2018 până la 15 martie 2019?

Soluție:

În scopul stabilirii impozitului pe veniturile estimate din România, urmează a fi declarate următoarele venituri estimate:

- venituri realizate de către persoanele fizice, în mod individual sau într-o formă de asociere, în bani și/sau în natură din România, supuse impozitului pe venit, pentru care venitul net se determina în sistem real sau pe baza cotelor forfetare de cheltuieli, potrivit legii sau potrivit opțiunii contribuabililor, după caz, provenind din activități independente, drepturi de proprietate intelectuală, altele decât cele pentru care impozitul se reține la sursă, cedarea folosinței bunurilor cu excepția veniturilor din arenda, activități agricole impuse în sistem real, silvicultura și piscicultura;

- venituri realizate de către persoanele fizice, în mod individual sau într-o formă de asociere, în bani și/sau în natură din România, impuse pe bază de normă de venit, provenind din cedarea folosinței bunurilor, în scop turistic, cedarea folosinței bunurilor calificată în categoria venituri din activități independente, activități de producție, comerț, prestări servicii;

Obligația rezultă din cuprinsul prevederilor art. 120 din Codul fiscal, contribuabilii care desfășoară activitate, în cursul anului fiscal, în mod individual sau într-o formă de asociere fără personalitate juridică, fiind obligați să depună la organul fiscal competent declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, pentru venitul estimat a se realiza în fiecare an fiscal, indiferent dacă în anul fiscal anterior au înregistrat pierderi.

- venituri realizate de către persoanele fizice, în mod individual sau într-o formă de asociere, din România, din activități agricole pentru care venitul net se determina pe bază de norme de venit, provenind din cultivarea produselor agricole vegetale, exploatarea plantațiilor viticole, pomicole, arbuștilor fructiferi și altele asemenea, creșterea și exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală.

Obligația rezultă din cuprinsul prevederilor art. 107 alin. (2) din Codul fiscal, potrivit cărora persoanele care desfășoară o activitate agricolă prevăzută la art.103 alin. (1) din Codul fiscal pentru care venitul se determina pe bază de normă de venit au obligația de a depune anual, pentru veniturile anului în curs, declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice la organul fiscal competent.

În scopul stabilirii CAS, ca regulă generală, persoană va fi obligată să depună Declarația unică până la data de 15 iulie 2018 dacă estimează venituri din activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală care depășesc plafonul de 22.800 lei.

Astfel, persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art.137 alin. (1) lit. b) și b¹) din Codul fiscal, respectiv venituri din activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CAS, dacă estimează pentru anul curent venituri nete a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 22.800 lei.

Persoanele fizice care nu se încadrează în plafonul de 22.800 lei pot opta pentru plata CAS pentru anul curent, în condițiile prevăzute pentru persoanele care estimează că realizează venituri anuale peste plafonul de 22.800 lei.

În situația în care persoanele fizice au estimat pentru anul curent un venit net anual cumulat din veniturile prevăzute la art.137 alin. (1) lit. b) și b¹), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, mai mic decât 22.800 lei, iar venitul net anual cumulat realizat este cel puțin egal cu 22.800 lei, acestea datorează CAS și au obligația depunerii Declarației unice, până la data de 15 martie 2019 în vederea definitivării CAS. În Declarația unică se completează venitul ales, care trebuie să fie cel puțin egal cu nivelul a 12 salarii minime brute pe țara.

În situația în care persoanele fizice au estimat pentru anul curent un venit net anual cumulat din veniturile prevăzute la art.137 alin. (1) lit. b) și b¹), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, cel puțin egal cu 22.800 lei, iar venitul net anual cumulat realizat este sub 22.800 lei, nu datorează CAS, cu excepția celor care au optat pentru plata CAS potrivit art. 148 alin. (3) din Codul fiscal. În acest caz contribuția plătită nu se restituie, aceasta fiind valorificată la stabilirea elementelor necesare determinării pensiei, potrivit legii.

În stabilirea obligației privind depunerea Declarației unice trebuie avute în vedere și veniturile cu regim de reținere la sursa precum veniturile din drepturi de proprietate intelectuală și cele în baza contractelor de activitate sportivă, persoanele fiind exceptate de la depunerea Declarației unice.

Spre exemplu, persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care plătitorul de venit are obligația să calculeze, să rețină, să plătească și să declare contribuția de asigurări sociale, nu au obligația depunerii formularului „Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice - Capitolul II. Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate în anul 2018”. De asemenea, în situația în care persoanele fizice pentru care plătitorii de venit au obligația calculării, reținerii, platii și declarării contribuției de asigurări sociale realizează și venituri din activități independente, pentru aceste venituri nu depun declarația.

În ceea ce privește CASS, ca regulă generală, persoană va fi obligată să depună Declarația unică la termenul de 15 iulie 2018 dacă estimează venituri care depășesc plafonul de 22.800 lei.

Persoanele fizice depun Declarația unică dacă estimează, pentru anul curent, venituri a căror valoare cumulată, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, este cel puțin egală cu nivelul a 12

salarii de bază minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației, din următoarele categorii:

- a) venituri din activități independente;
- b) venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- c) venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlurilor II, III din Codul fiscal sau Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125 din Codul fiscal;
- d) venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- e) venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura;
- f) venituri din investiții;
- g) venituri din alte surse.

CASS se datorează așadar de către persoanele fizice care estimează că vor realiza în anul în curs venituri nete cumulate, cel puțin egale cu 12 salarii de bază minime brute pe țara.

De asemenea, și în cazul CASS, obligația privind depunerea Declarației unice nu va reveni acelor persoane care fac obiectul reținerii la sursă a CASS, în cazul veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală, al veniturilor în baza contractelor de activitate sportivă, din arenda sau din asocieri cu persoane juridice.

Persoanele fizice care estimează pentru anul în curs venituri nete cumulate sub nivelul de 12 salarii de bază minime brute pe țara nu datorează contribuția, dar pot opta pentru plata acesteia potrivit prevederilor art.180 din Codul fiscal.

În situația în care persoanele fizice au estimat pentru anul curent un venit net anual cumulat din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, mai mic decât 22.800 lei, iar venitul net anual cumulat realizat este cel puțin egal cu 22.800 lei, acestea datorează CASS la nivelul a 12 salarii minime pe țara și au obligația depunerii Declarației unice, până la data de 15 martie 2019, în vederea definitivării contribuției de asigurări sociale de sănătate.

În cazul în care persoanele fizice au estimat pentru anul curent un venit net anual cumulat din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, mai mic decât 22.800 lei, realizează un venit net anual cumulat sub acest nivel, iar în anul fiscal precedent nu au avut calitatea de salariat și nu s-au încadrat în categoriile de persoane exceptate de la plata CASS, acestea datorează CASS la o bază de calcul

echivalentă cu 6 salarii minime brute pe țara și depun Declarația unică, până la data de 15 martie 2019, în vederea definitivării contribuției de asigurări sociale de sănătate.

În concluzie, esențial în stabilirea obligațiilor declarative este identificarea naturii veniturilor estimate sau a activităților desfășurate de persoană fizică din prisma stabilirii obligațiilor privind impozitul pe venit și nivelul acestor venituri din prisma încadrării pentru plata CAS și CASS, dar și calitatea de salariat sau pensionar întrucât Codul fiscal reglementează și excepții pentru venituri.

8. Venituri din cedarea folosinței bunurilor - impozitare și declarare

Problemă fiscală:

O persoană fizică închiriază în scop hotelier un apartament. Ce declarații trebuie să depună la ANAF? Declarație Unică împreună cu Fisă capacității de cazare este suficient? Ce impozite se plătesc în cazul în care are și venituri din salarii ce depășesc salariul minim pe economie?

Soluție:

Conform art. 83 din Legea 227/2015 privind Codul fiscal, veniturile impozabile din cedarea folosinței bunurilor sunt:

"(1) Veniturile din cedarea folosinței bunurilor sunt veniturile, în bani și/sau în natură, provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal, altele decât veniturile din activități independente.

(2) Persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere la sfârșitul anului fiscal, începând cu anul fiscal următor, califică aceste venituri în categoria venituri din activități independente și le supun regulilor de stabilire a venitului net pentru această categorie. În aplicarea acestei reglementări se emite ordin al președintelui A.N.A.F.

(3) Sunt considerate venituri din cedarea folosinței bunurilor și veniturile obținute de către proprietar din închirierea camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare în scop turistic cuprinsă între una și 5 camere inclusiv.

(4) În categoria venituri din cedarea folosinței bunurilor se cuprind și cele realizate de contribuabilii prevăzuți la alin. (3) care, în cursul anului fiscal, obțin venituri din închirierea în scop turistic a unui număr mai mare de 5 camere de închiriat, situate în locuințe proprietate personală. De la data producerii evenimentului, respectiv de la data depășirii numărului de 5 camere de închiriat, și până la sfârșitul anului fiscal, determinarea venitului net se realizează în sistem real, potrivit regulilor de stabilire prevăzute în categoria venituri din activități independente.

(5) Veniturile obținute din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare mai mare de 5 camere de închiriat, sunt calificate că venituri din activități independente pentru care venitul net anual se determina pe bază de normă de venit sau în sistem real și se supun impunerii potrivit prevederilor cap. ÎI - Venituri din activități independente."

În situația dumneavoastră presupunem că obțineți venituri din închirierea în scop turistic a unui număr mai mic sau egal cu 5 camere, în această situație, în conformitate cu art. 85 din Codul fiscal, datorați impozit pe venit determinat pe baza normei de venit, astfel:

”(1) Contribuabilii care realizează venituri din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, având o capacitate de cazare cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, datorează un impozit pe venitul stabilit că norma anuală de venit.

(2) Norma anuală de venit corespunzătoare unei camere de închiriat se determina de direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, pe baza criteriilor stabilite prin ordin comun al ministrului economiei, comerțului și turismului și al ministrului finanțelor publice și a propunerilor Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului privind nivelul normelor anuale de venit. Propunerile privind nivelul normelor anuale de venit se transmit anual de către Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului, A.N.A.F., în cursul trimestrului IV, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie a anului anterior celui în care urmează a se aplica normele anuale de venit.

(3) Direcțiile generale regionale ale finanțelor publice au obligația publicării anuale a normelor anuale de venit, în cursul trimestrului IV al anului anterior celui în care urmează a se aplica.

(4) Contribuabilii prevăzuți la alin. (1) au obligația să depună la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 15 martie inclusiv a anului de realizare a veniturilor, a declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice. În cazul în care contribuabilii încep să realizeze în cursul anului venituri definite potrivit art. 83 alin. (3), au obligația completării și depunerii declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice - cap. ÎI, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului, pentru anul fiscal în curs.

.....

(6) Impozitul anual datorat se calculează de către contribuabil, pe baza datelor din declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin aplicarea cotei de 10% asupra normei anuale de venit, impozitul fiind final.”

Prin excepție, în acest an, datorită apariției cu întârziere declarației unice, termenul de depunere a acestei declarații este 15 iulie 2018. Împreună cu declarația unică, trebuie să completați și Fisa capacității de cazare.

În ceea ce privește contribuțiile de asigurări sociale, art.137 din Codul fiscal enumeră categoriile de venituri supuse acestor contribuții:

”Categoriile de venituri supuse contribuțiilor de asigurări sociale

(1) Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii, prevăzuți la art. 136, datorează, după caz, contribuția de asigurări sociale pentru următoarele categorii de venituri realizate din România și din afară României, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, pentru care există obligația declarării în România:

a) venituri din salarii sau asimilate salariilor, definite conform art. 76;

b) venituri din activități independente, definite conform art. 67;

b¹) venituri din drepturi de proprietate intelectuală, definite la art. 70, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 72 alin. (3);

c) indemnizații de șomaj;

d) indemnizații de asigurări sociale de sănătate.“

Veniturile din cedarea folosinței bunurilor nu fac parte din veniturile supuse contribuțiilor de asigurări sociale, deci nu datorați CAȘ pentru aceste venituri.

Referitor la contribuțiile de asigurări sociale de sănătate, art. 155 din Codul fiscal stipulează:

”Categoriile de venituri supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate

(1) Contribuabilii la sistemul de asigurări sociale de sănătate, prevăzuți la art. 153 alin. (1) lit. a)-d), datorează, după caz, contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile din România și din afară României, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte, pentru care există obligația declarării în România, realizate din următoarele categorii de venituri:

- a) venituri din salarii și asimilate salariilor, definite conform art. 76;
- b) venituri din activități independente, definite conform art. 67;
- c) venituri din drepturi de proprietate intelectuale, definite conform art. 70;
- d) venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit prevederilor titlului II, titlului III sau Legii nr. 170/2016, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125;
- e) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83;
- f) venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura, definite conform art. 103;
- g) venituri din investiții, definite conform art. 91;
- h) venituri din alte surse, definite conform art. 114.”

Baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate se determina, potrivit art. 170 din Codul fiscal, astfel:

”Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h)

(1) Persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, dacă estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120.

(2) Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120 se efectuează prin cumularea veniturilor prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h), după cum urmează:

- a) venitul net/brut sau norma de venit din activități independente, stabilite potrivit art. 68, 68¹ și 69, după caz;

- b) venitul net din drepturi de proprietate intelectuală, stabilit după acordarea cotei de cheltuieli forfetare prevăzute la art. 72 și 72¹, precum și venitul net din drepturi de proprietate intelectuală determinat potrivit prevederilor art. 73;
- c) venitul net distribuit din asocieri cu persoane juridice, contribuabili potrivit prevederilor titlului II, titlului III sau Legii nr. 170/2016, determinat potrivit prevederilor art. 125 alin. (8) și (9);
- d) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, stabilite potrivit art. 84-87;
- e) venitul și/sau câștigul din investiții, stabilit conform art. 94-97. În cazul veniturilor din dividende și din dobânzi se iau în calcul sumele încasate;
- f) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din activități agricole, silvicultura și piscicultura, stabilite potrivit art. 104-106;
- g) venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse, stabilit potrivit art. 114-116.

(3) La încadrarea în plafonul prevăzut la alin. (2) nu se iau în calcul veniturile neimpozabile, prevăzute la art. 93 și 105.

(4) Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h) o reprezintă echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120.”

În concluzie, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor datorate CASS dacă estimați că veți obține venituri din categoriile menționate la art 170 alin. (2) din Codul fiscal a căror valoare însumata depășește echivalentul a 12 salarii de bază minime pe țara (1.900 lei * 12 luni = 22.800 lei), cota fiind de 10% aplicată asupra sumei de 22.800 lei.

Faptul că obțineți și venituri din salarii ce depășesc salariul minim pe economie nu are relevanță pentru a determina dacă datorați sau nu CASS.

9. Venituri investiții persoane fizice

Problemă fiscală:

Sunt angajat, că venit suplimentar am o clădire în chire pentru care plătesc impozit trimestrial, având în vedere că nu depășesc plafonul nu plătesc și contribuția la sănătate. În cursul acestui an urmează să am

venituri din vânzarea unor acțiuni (retragerea dintr-un SA). Cum se declară și ce obligații fiscale am pentru această sumă (care este planfonul pentru sănătate și cum se calculează)?

Soluție:

Potrivit art. 7 pct. 40-41 din Codul fiscal:

40. titlu de participare reprezintă orice acțiune sau altă parte socială într-o societate în nume colectiv, societate în comandita simplă, societate pe acțiuni, societate în comandita pe acțiuni, societate cu răspundere limitată sau într-o altă persoană juridică ori la un fond deschis de investiții;

41. titlu de valoare este orice titlu de participare și orice instrumente financiare calificate astfel prin legislația în materie din statul în care au fost emise.

Din punct de vedere fiscal, venitul obținut de acționarul care se retrage este considerat venit din investiții, respectiv câștig net din tranzacții, caz în care sunt incidente prevederile art. 94 alin.1 (sau alin. 8, după caz) și art. 98 din Codul fiscal care prevăd că impunerea venitului se face conform cap. XI din Titlul IV - Cod fiscal, adică în sistem declarativ.

Potrivit noilor modificări ale Codului fiscal, începând cu anul 2018, declararea veniturilor obținute de persoane fizice nu se mai face în baza Declarației 200 sau 220.

Modelul Declarației unice a fost aprobat prin OPANAF nr. 888/2018 și se depune până la data de 15 iulie 2018, inclusiv, de către persoanele fizice care au obligația:

- declarării veniturilor realizate din România sau/și din străinătate în anul 2017 (Capitolul I: „Date privind veniturile realizate”);
- declarării impozitului pe venitul estimat/norma de venit a se realiza din România în anul 2018 (Capitolului ÎI: „Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate în anul 2018”, Secțiunea 1: „Date privind impozitul pe veniturile estimate din România în anul 2018”);
- declarării venitului estimat pentru încadrarea că plătitor de contribuții sociale și, după caz, a declarării contribuțiilor sociale datorate în anul fiscal 2018 (Capitolul II „Date privind impozitul pe veniturile estimate a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate în anul 2018”, Secțiunea 2 „Date privind contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate estimate pentru anul 2018”).

În ceea ce privește veniturile obținute din vânzarea acțiunilor obținute de o persoană fizică română, acestea reprezintă venituri din investiții iar stabilirea câștigului rezultat din această operațiune se realizează în conformitate cu prevederile art. 94 din Codul fiscal. Câștigul net anual/Pierdere netă anuală realizat/a în anul 2018 se determina de către persoana fizică, pe baza Declarației unice prin completarea Capitolului I: „Date privind veniturile realizate” - în anul 2018 -, care se va depune potrivit prevederilor art. 122 din Codul fiscal, până la data de 15 martie 2019.

În vederea stabilirii impozitului pe venit, persoană fizică nu va avea însă obligația completării Capitolului ÎI: „Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate în anul 2018”, Secțiunea 1: „Date privind impozitul pe veniturile estimate din România în anul 2018” din Declarația unică, cu termen de depunere 15 iulie 2018.

În vederea stabilirii CASS datorată pentru veniturile care fac obiectul analizei, dacă valoarea cumulată a veniturilor estimate în anul 2018 depășește nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, persoană fizică va datora CASS pentru anul 2018.

Potrivit noilor prevederi ale Codului fiscal în formă modificată de OUG nr.18/2018 și OUG nr. 25/2018, persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit prevederilor Titlului II, Titlului III sau Legii 170/2016, din cedarea folosinței bunurilor, din activități agricole, din investiții și din alte surse, prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CASS, dacă estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a Declarației unice 212 prevăzute la art. 120 din Codul fiscal.

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara se efectuează prin cumularea veniturilor prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal enumerate mai sus, fără veniturile obținute din salarii.

Baza anuală de calcul al CASS în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal și care datorează această contribuție o reprezintă echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice.

CASS se calculează de către persoana fizică prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei anuale de calcul menționate la art. 170 alin. (4) din Codul fiscal, respectiv asupra echivalentului a 12 salarii minime brute pe țara (12 x 1.900 lei).

Termenul de plată al CASS este 15 martie al anului următor, persoană putând beneficia de o bonificație de 5% dacă plata se realizează până la 15 decembrie 2018 potrivit art. 174 alin. (22) din Codul fiscal coroborat cu art. 133 alin. (15) lit. a) din Codul fiscal. În măsura în care Declarația 212 se depune prin mijloace electronice de transmitere la distanță până la 15 iulie 2018 inclusiv, se acordă și o bonificație de 5% pentru plata integrală până la 15 martie 2019 inclusiv.

Depunerea Declarației unice 212 se va realiza online, pentru toate categoriile de contribuabili obligați la depunerea acesteia, prin spațiul privat virtual cu identificare pe bază de parolă sau prin site-ul e-guvernare.ro cu semnătură electronică în baza unui certificat calificat.

10. Obligații fiscale de plată și declarative privind veniturile din contractele de activitate sportivă

Problemă fiscală:

Un club sportiv a plătit către jucători indemnizații sportive conform contractului de colaborare încheiat. Pe lângă indemnizații, a plătit și prime de joc. Care este regimul acestor sume? Intră în categoria veniturilor obținute de sportivi cu reținere la sursă? Ce impozite și contribuții se plătesc pentru aceste sume? Cum se declară acestea?

Soluție:

1. În conformitate cu prevederile Legii 69/2000, în condițiile legii și în conformitate cu prevederile cuprinse în statutele și regulamentele federațiilor sportive naționale și internaționale, sportivii de performanță pot fi amatori sau profesioniști.

Sportivul profesionist este cel care pentru practicarea sportului respectiv obține licența de sportiv profesionist și încheie cu o structură sportivă, în formă scrisă, un contract individual de muncă sau un contract de activitate sportivă. Drepturile și obligațiile sportivilor profesioniști sunt cele prevăzute în statutele și în regulamentele federațiilor sportive naționale, precum și în contractele sau convențiile, după caz, încheiate între părți.

Astfel, din punct de vedere fiscal, potrivit art. 76 alin. (1) și (2) din Codul fiscal coroborat cu cele ale pct. 12 alin.(1) lit. g) din Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Titlul IV din Codul fiscal, sumele plătite sportivilor ca urmare a participării în competiții sportive, precum și sumele plătite sportivilor pentru rezultatele obținute la competițiile sportive, de către structurile sportive cu care aceștia au relații contractuale de muncă, indiferent de forma sub care se plătesc, inclusiv prima de joc, reprezintă venituri din salarii supuse impozitului pe salarii, cu excepția celor neimpozabile prevăzute la art. 62 lit. w) din Codul fiscal.

Astfel printre veniturile neimpozabile realizate de de sportivi art. 62 lit. w) din Codul fiscal enumeră premiile obținute de sportivii medaliați la campionatele mondiale, europene și la jocurile olimpice/paralimpice, premiile, primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor în vederea realizării obiectivelor de înaltă performanță: clasarea pe locurile 1-6 la campionatele europene, campionatele mondiale și jocurile olimpice/paralimpice, precum și calificarea și participarea la turneele finale ale campionatelor mondiale și europene, prima grupă valorică, precum și la jocurile olimpice/paralimpice, în cazul jocurilor sportive, primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale ale loturilor reprezentative ale României, primele acordate sportivilor, din sumele încasate de cluburi ca urmare a calificării și participării la competiții intercluburi oficiale europene sau mondiale.

Potrivit art.14² din Legea 69/2000 în formă modificată de Legea 90/2018 prin derogare de la prevederile art. 7 pct. 3 din Codul fiscal, activitatea desfășurată în baza contractului de activitate sportivă este activitate independentă, indiferent de modul de organizare și desfășurare a acesteia, fără obligativitatea îndeplinirii criteriilor prevăzute la art. 7 pct. 3.1 - 3.7 din Codul fiscal, iar veniturile realizate în baza contractului de activitate sportivă sunt venituri din activități independente. Aceste activități nu pot fi reconsiderate ca activități dependente potrivit prevederilor art. 7 pct. 1 raportat la art. 11 din Codul fiscal.

Contractul de activitate sportivă este, potrivit definițiilor cuprinse în anexă la Legea 69/2000, convenția încheiată pentru o durată determinată între structurile sportive și participanții la activitatea sportivă prevăzuți la art. 67¹ alin. (1) lit. a)-c), care are ca obiect desfășurarea unei activități cu caracter sportiv. Modelul-cadru al contractului de activitate sportivă se stabilește prin ordin comun al ministrului tineretului și sportului și al ministrului muncii și justiției sociale. Veniturile realizate din Contractul de activitate sportivă se încadrează în categoria veniturilor din activități independente prevăzute de Codul fiscal.

Astfel sportivilor care au încheiate contracte de activitate sportivă li se vor aplica prevederile art. 68¹ din Codul fiscal în ceea ce privește impozitul pe venit datorat. Aceștia datorează impozit pe venit, impozitul fiind final.

Plătitorul veniturilor are obligația de a calcula, de a reține și de a plăti impozitul corespunzător sumelor plătite prin reținere la sursă. Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului brut și se reține la sursă, la momentul plății venitului. Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

De asemenea, potrivit art. IV din OUG 25/2018, pentru veniturile din contractele de activitate sportivă, încheiate potrivit Legii 69/2000, realizate, în anul 2018, până la data intrării în vigoare a OUG 25/2018, contribuabilii au obligația să depună Declarația unică privind veniturile realizate în această perioadă a anului 2018, să efectueze calculul venitului net potrivit regulilor prevăzute la art. 68 din Codul fiscal, să determine și să plătească impozitul până la data de 15 martie 2019 inclusiv.

Pentru veniturile realizate în anul 2018 de către persoanele fizice din contracte de activitate sportivă, ulterior datei intrării în vigoare a OUG 25/2018, obligațiile privind calcularea, reținerea la sursă, plata și declararea impozitului sunt cele prevăzute la art. 68¹ din Codul fiscal.

Plătitorul va completa Secțiunea C din cadrul Anexei nr. 1.2 – Asigurat, selectând la rândul „1. Tip asigurat alte entități asimilate” „30-Persoanele fizice care realizează venituri din activități independente, în baza contractelor de activitate sportivă, pentru care plătitorul de venit are obligația reținerii la sursă, plății și declarării contribuțiilor sociale”.

Impozitul pe venit datorat se va reflecta în SECȚIUNEA A - Creanțe fiscale din impozit pe venitul din salarii și contribuții sociale la poziția „53. (625)- Impozit pe veniturile realizate de persoanele fizice din activității independente realizate în baza contractelor de activitate sportivă.”

2. În raport cu obligațiile privind contribuțiile sociale obligatorii, veniturile realizate în baza contractelor de activitate sportivă intra în baza de calcul al CAS și CASS.

a) În ceea ce privește CAS, persoanele fizice care realizează veniturile din activități independente inclusiv realizate în baza unor contracte de activitate sportivă, și din drepturi de proprietate intelectuală, din din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CAS, dacă estimează pentru anul curent venituri nete a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara (22.800 lei).

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara se efectuează prin cumularea veniturilor nete și/sau a normelor anuale de venit din activități independente determinate potrivit art. 68

și 69, a venitului brut realizat în baza contractelor de activitate sportivă potrivit art. 68¹, precum și a veniturilor nete din drepturi de proprietate intelectuală determinate potrivit art. 72 și 73, care se estimează a se realiza în anul curent.

Potrivit art.151 din Codul fiscal, pentru veniturile realizate în baza contractelor de activitate sportivă, plătitorii de venituri în baza contractelor de activitate sportivă prevăzuți la art. 68¹ alin. (2) din Codul fiscal stabilesc CAS datorată de către sportivul beneficiar al venitului prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului ales de persoanele fizice.

În acest sens, sportivii care realizează venituri în baza unui contract de activitate sportivă, cel puțin egale cu 12 salarii de bază minime brute pe țara, de la un singur plătitor, îl desemnează pe acesta, prin contractul încheiat între părți, să calculeze, să rețină, să declare și să plătească contribuția datorată. De asemenea în contract este stabilit venitul ales pentru care datorează CAS în anul în curs, nivelul contribuției calculate și reținute la fiecare plată, până la concurență contribuției aferente venitului ales.

Așadar, în contractul încheiat între părți se desemnează plătitorul de venit în vederea calculării, reținerii și platii contribuției prin reținere la sursă, precum și venitul ales pentru care datorează CAȘ, în anul în curs. Nivelul CAS calculate și reținute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părți, până la concurență contribuției aferente venitului ales precizat în contract.

Plătitorul de venit are obligația să calculeze, să rețină și să plătească CAS, precum și să depună Declarația 112, iar sportivului nu-i va mai reveni obligația de a depune Declarația unică pentru CAS. Declarația 112 se depune până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile.

Același tratament se aplică și în situația în care veniturile nete anuale cumulate în baza unui contract de activitate sportivă, care depășesc 12 salarii de bază minime brute pe țara sunt obținute de la mai mulți plătitori, din care la cel puțin unul dintre aceștia venitul depășește plafonul prevăzut. În acest caz beneficiarul venitului desemnează unul dintre plătitorii de venit care urmează să calculeze, să rețină, să declare și să plătească contribuția.

Astfel, în situația în care veniturile sunt realizate din mai multe surse, iar veniturile nete estimate a se realiza de la cel puțin un plătitor de venit sunt egale sau mai mari decât nivelul a 12 salarii minime brute pe țara în vigoare în anul pentru care se datorează contribuția, sportivul va desemna prin contractul încheiat între părți plătitorul de venit de la care venitul realizat este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute pe țara și care are obligația să calculeze, să rețină și să plătească CAS și stabilește venitul ales pentru care datorează contribuția, în anul în curs. Plătitorul de venit desemnat depune

Declarația 112 până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile, iar sportivului nu-i va mai reveni obligația de a depune Declarația unică pentru CAS. Nivelul CAS calculate și reținute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părți, până la concurență contribuției aferente venitului ales precizat în contract.

În schimb, în cazul în care nivelul venitului brut în baza contractelor de activitate sportivă, pentru care impozitul se reține la sursă, estimat a se realiza pe fiecare sursă de venit, este sub nivelul a 22.800 lei, iar nivelul venitului brut cumulat realizat este cel puțin egal cu 22.800 lei, plătitorul nu va mai avea obligația calculului, reținerii și plății CAS. În această situație, sportivul este cel care are obligația declarării prin depunerea Declarației unice până la 15 iulie 2018.

b) În ceea ce privește CASS, situația este ușor asemnătoare în ceea ce privește obligațiile ce revin plătitorului de venit, cu excepția modul de încadrare ca plătitor de CASS și al nivelului CASS datorată de persoană fizică stabilită în mod forfetar la fel pentru toate persoanele care estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara.

Astfel, persoană fizică nu alege un venit drept bază de calcul al CASS, baza anuală de calcul al CASS în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) fiind reprezentată de echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara (12 x 1.900 lei).

Persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal (venituri din activități independente, definite conform art. 67 din Codul fiscal, venituri din drepturi de proprietate intelectuale, definite conform art. 70 din Codul fiscal, venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit prevederilor titlului II, titlului III sau Legii 170/2016, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125 din Codul fiscal, venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83 din Codul fiscal, venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura, definite conform art. 103 din Codul fiscal, venituri din investiții, definite conform art. 91 din Codul fiscal, venituri din alte surse, definite conform art. 114 din Codul fiscal), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CASS, dacă estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara efectuându-se potrivit art. 148 alin.(2) fin Codul fiscal.

Plătitorul veniturilor în baza contractelor de activitate sportivă stabilesc CASS datorată de către beneficiarul venitului, prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul de 12 salarii minime brute pe

țara, în cazul acestor venituri CASS făcând obiectul calculului, reținerii la sursă, platii și declarării de către plătitorul venitului.

Astfel, în cazul persoanelor fizice care realizează venituri ca urmare a încheierii unor contracte de activitate sportivă pentru care impozitul se reține la sursă, de la un singur plătitor de venituri, acesta are obligația să calculeze, să rețină și să plătească CASS precum și să depună Declarația 112, dacă nivelul net estimat al acestor venituri pentru anul curent este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute pe țara (22.800 lei). Declarația se depune până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile. În contractul încheiat între părți se desemnează plătitorul de venit în vederea calculării, reținerii și platii CASS prin reținere la sursă, în anul în curs. Nivelul CASS calculate și reținute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părți, până la concurență contribuției anuale datorate.

În situația în care veniturile sunt realizate din mai multe surse și/sau categorii de venituri, iar veniturile nete estimate a se realiza de la cel puțin un plătitor de venit depășesc nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, persoană fizică desemnează, prin contractul încheiat între părți, plătitorul de venit de la care venitul realizat este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute pe țara (22.800 lei) și care va avea obligația să calculeze, să rețină și să plătească CASS precum și să depună Declarația 112. Temeiul legal îl reprezintă art. 174 alin. (6) din Codul fiscal. Plătitorul de venit desemnat depune declarația 112 până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile. Nivelul CASS calculate și reținute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părți, până la concurență contribuției datorate.

În aceste două situații, sportivul nu va mai avea obligația de a depune Declarația unică pentru CASS întrucât obligația declarării revine plătitorului de venit desemnat care depune Declarația 112.

Un aspect important va trebui acordat situațiilor în care nivelul venitului brut în baza contractelor de activitate sportivă, estimat a se realiza pe fiecare sursă este sub nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, dar venitul net cumulat este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute pe țara. În aceste situații, potrivit art. 174 alin. (7) din Codul fiscal, persoană fizică are obligația depunerii Declarației unice 212, plătitorul neretinand la sursa CASS.

În concluzie, atât în ceea ce privește CAS, cât și în ceea ce privește CASS, importante sunt clauzele contractelor dintre părți cu referire la desemnarea plătitorului care are obligația de calcula, reține, plăti și declară contribuțiile.

De asemenea, potrivit art. IV din OUG 25/2018, pentru veniturile realizate în anul 2018 de către persoanele fizice în baza contractelor de activitate sportivă, încheiate potrivit Legii 69/2000, pentru care CAS și CASS se rețin la sursa de către plătitorul de venit, acesta are obligația că până la data de 15 martie 2019 inclusiv să stabilească, să rețină, să plătească și să declare contribuțiile anuale datorate de beneficiarul de venit pentru anul 2018.

Declararea contribuțiilor de către plătitor se va realiza tot prin Declarația 112, creanțele declarate fiind:

- 51. (473)- Contribuția de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care realizează venituri în baza contractelor de activitate sportivă;
- 52. (474)- Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de persoanele fizice care realizează venituri în baza contractelor de activitate sportivă.

11. Venitul din dividende sub plafon. Declarația unică

Problemă fiscală:

În anul 2018 societatea a repartizat profitul anului 2017 la dividende. Suma ce se cuvine fiecărui asociat (20.000 lei net) și care a fost plătită este inferioară plafonului de $1.900 \times 12 = 22.800$ lei. În această situație, asociații mai sunt obligați se depună declarația unică, dacă nu realizează alte venituri ce fac obiectul declarației unice?

Soluție:

Contribuția la sistemul asigurărilor sociale sănătate se datorează pentru veniturile cumulate (venituri nete din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din asocierea cu o persoană juridică, venituri nete din cedarea folosinței bunurilor, venituri din investiții, venituri nete din activități agricole, silvicultura și piscicultura, venituri brute din alte surse, definite conform Codului fiscal) cu excepția veniturilor din salarii.

Dacă veniturile estimate din categoriile de venit ce intră în plafon sunt sub plafonul de 22.800 lei persoanele fizice nu au obligația să depună declarația unică până la data de 15 iulie 2018. De asemenea, dacă veniturile efectiv realizate în anul 2018 din aceste categorii sunt sub plafon nu vor avea obligația să depună declarația unică pentru definitivarea contribuției până la data de 15 martie 2019. Aceste persoane nu sunt obligate la plata contribuției de asigurări sociale dar pot opta pentru plata contribuției conform art. 180 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal.

12. Drepturi de autor. Contribuții sociale. Impozit pe venit. Declarații

Problemă fiscală:

Pentru drepturi de autor ce dari la stat (CAS, CASS, impozit etc.) se datorează? La ce termene, ce declarații se depun și când?

Soluție:

Contribuția la sistemul de pensii în cota de 25% se datorează dacă venitul net estimat a se realiza în anul 2018, rămas după scăderea din venitul brut a cheltuielilor deductibile (cheltuielile deductibile sunt 40% din venitul brut este în valoare cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara. Salariul de bază minim brut în funcție de care se calculează plafonul este cel în vigoare la data depunerii declarației unice.

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara se efectuează prin cumularea veniturilor nete din drepturi de autor care se estimează a se realiza în anul curent.

În cazul persoanelor fizice care nu se încadrează în plafonul de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara, plata contribuției de asigurări sociale este opțională.

Persoanele fizice care realizează de la mai mulți plătitori, venituri din drepturi de autor sub nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, dar cumulate aceste venituri se situează peste nivelul a 12 salarii minime pe țara își calculează singure contribuția datorată prin Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice.

Persoanele fizice care nu datorează contribuția, întrucât veniturile nete anuale cumulate estimate se situează sub plafon, dar optează pentru plata acesteia depun Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice. În anul 2018, declarația unică se poate depune până la data de 15 iulie 2018.

Astfel, persoanele care realizează venituri din drepturi de autor au obligația să depună declarația unică dacă estimează venituri totale de cel puțin 12 salarii de bază minime la mai mulți plătitori însă la niciunul dintre el nu realizează venituri la acest nivel.

În situația în care persoană fizică realizează la un singur plătitor, venituri cel puțin egale cu 12 salarii minime brute pe țara, persoană fizică îl poate desemna pe acesta prin contractul de drepturi de autor, plătitor de contribuții sociale.

Contribuția la sistemul asigurărilor sociale de sănătate se datorează global ținând cont și de alte venituri realizate de o persoană fizică.

Astfel, persoana fizică datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate dacă estimează un venit anual de cel puțin 12 salarii de bază minime brute pe țara (22.800 lei) din următoarele surse:

- venituri din activități independente;
- venituri din drepturi de autor;
- venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura;
- venituri din investiții;
- venituri din alte surse.

Veniturile care se iau în calcul sunt:

- a) venitul net/brut sau norma de venit din activități independente;
- b) venitul net din drepturi de autor, stabilit după acordarea cotei de cheltuieli forfetare;
- c) venitul net distribuit din asocieri cu persoane juridice,;
- d) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor;
- e) venitul și/sau câștigul din investiții. În cazul veniturilor din dividende și din dobânzi se iau în calcul sumele încasate;
- f) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din activități agricole, silvicultura și piscicultura;

g) venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse.

Cota contribuției la sistemul de sănătate este de 10%.

Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice.

Și în ceea ce privește această contribuție sunt valabile regulile mai sus descrise privind declararea și plata contribuției la sistemul de pensii.

Cele două contribuții (contribuția de asigurări sociale și contribuția la sistemul de sănătate) nu se datorează dacă beneficiarul veniturilor din drepturi de autor realizează venituri din salarii sau venituri din pensii.

Conform art.72 alin.(2) din Codul fiscal, venitul net din drepturile de autor, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, se determina de către plătitorii venitului, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidenta contabilă, prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 40% asupra venitului brut.

Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net (venit brut - cheltuiala forfetară de 40%) și se reține la sursă, de către plătitori la momentul platii veniturilor.

Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut. Plătitorul declară impozitul pe venit în formularul 112.

13. Impozit agent asigurări

Problemă fiscală:

Un agent de asigurări persoană fizică a realizat în anul 2017 un venit de 36.768 lei. Persoana respectivă a realizat în același an și venituri din salarii. Ce impozit și ce contribuții sociale datorează?

Soluție:

Pentru a impozita veniturile obținute de dumneavoastră în anul 2017 se aplică reglementările Codului fiscal valabile la data obținerii acestor venituri. Astfel, conform art. 133 alin. (13) din Legea 227/2015 privind Codul fiscal:

(13) Pentru veniturile realizate în anul 2017, se aplică următoarele reguli:

- a) contribuabilii care aveau obligația depunerii declarației privind venitul realizat, din România și din străinătate, potrivit reglementărilor în vigoare la data realizării venitului, au obligația depunerii declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, prevăzute la art. 122, respectiv art. 130, până la data de 15 iulie 2018 inclusiv;
- b) organul fiscal stabilește impozitul anual datorat prin emiterea deciziei de impunere pe baza declarației prevăzute la art. 122, potrivit reglementărilor în vigoare la data realizării venitului. La stabilirea venitului net anual impozabil/câștigului net anual impozabil vor fi avute în vedere pierderile fiscale reportate pentru fiecare sursă de venit, precum și metodele de evitare a dublei impuneri, după caz.

Impozitul pe venit

Veniturile obținute de dumneavoastră în baza contractului de agent de asigurare sunt încadrate în categoria veniturilor din activități independente (art. 67 din Legea 227/2015 privind Codul fiscal și normele de aplicare ale acestui articol) și se impozitează conform art. 64 alin 1 din același act normativ cu o cotă de 16% aplicată asupra venitului impozabil.

Contribuția de asigurări sociale

Conform art. 148 din Legea 227/2015 privind codul fiscal, pentru a stabili dacă trebuie să achitați CAS, veniturile realizate trebuie să se raporteze la salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru anul 2017 acesta fiind stabilit la valoarea de 3.131 lei. Conform alin. 3 art. 148 Cod fiscal, ”...Baza lunară de calcul nu poate fi mai mică decât echivalentul reprezentând 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, prevăzut la art. 139 alin. (3), în vigoare în anul pentru care se efectuează definitivarea contribuției...”.

Pentru 2017 baza minimă lunară de calcul este de 1.096 de lei ($3.131 \text{ lei} \times 35\%$). Dacă pentru 2017 ați estimat un venit net lunar mai mic decât 1.096 de lei pe lună (sau mai mic decât $1.096 \times 12 = 13.152$ de lei pe an), atunci ați fost obligat să plătiți anticipat pensie în 2017.

Chiar dacă nu ați făcut plăți anticipate în cursul anului deoarece nu ați fost obligat să vă înscrieți în sistemul public de pensii prin depunerea declarației 600 până la data de 31 ianuarie 2017, (pentru că venitul net din anul anterior a fost sub baza minimă de calcul sau estimarea făcută a fost de asemenea sub baza minimă de calcul), dar la finalul anului venitul net lunar obținut este mai mare decât baza minimă de calcul lunară, ANAF va calcula, după depunerea declarației unice, contribuții de plată la pensie pentru anul fiscal încheiat.

Baza lunară se recalculează în anul următor celui de realizare a venitului, în baza declarației unice, și se stabilește că diferența între venitul brut și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale, raportată la numărul de luni în care a fost desfășurată activitatea.

Cota de calcul a CAȘ este fie contribuția individuală de 10,5% fie contribuția integrală de 26,3%, în funcție de opțiunea aleasă la începutul anului. Opțiunea de a plăti cota integrală nu va mai putea fi anulată în cursul anului respectiv, ci numai în anul următor.

Cota de 10,5%, nu asigura un stagiul complet de cotizare pentru pensie, ci doar o treime din acesta.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate

Pentru CASS, baza lunară de calcul este diferența pozitivă dintre venitul brut și cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității independente, exclusiv cheltuielile reprezentând contribuția de asigurări sociale de sănătate, bază care nu poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut.

Pentru CASS se vor efectua în cursul anului plăți anticipate care se stabilesc de organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe baza declarației de venit estimat sau a declarației privind venitul realizat, după caz, cota de contribuție fiind cea individuală de 5,5%.

În anul următor celui de realizare a venitului, organul fiscal va calcula totalul datorat în contul CASS pe baza informațiilor cumulate din declarația unică, prin aplicarea cotei de contribuție asupra tuturor bazelor de calcul din declarație (venituri din activități independente, venituri agricole, piscicultura, silvicultura, venituri din cedarea folosinței bunurilor).

Până la data de 15 iulie 2018 aveți obligația să depuneți declarația unică pentru veniturile realizate de dvs. din activități independente și veniturile estimate a se realiza în cursul anului 2018. În baza acestei declarații organul fiscal determina impozitul pe venit și contribuțiile datorate, anul 2017 fiind ultimul an pentru care se va emite decizie de impunere.

Termenul de plată a obligațiilor fiscale este 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere.

14. Obligații fiscale de plată și declarative privind veniturile din activități independente

Problemă fiscală:

O persoană fizică achiziționează și vinde în cursul anului 2017 un număr de 8 autoturisme, iar pentru anul 2018 estimează că va efectua aceleași tranzacții. Care este modalitatea de calcul, declarare, completare a declarației unice și achitare a impozitului pe venit, precum și a contribuțiilor sociale aferente?

Soluție:

Fundamental în vederea determinării obligațiilor fiscale ale persoanei fizice este încadrarea corectă a operațiunilor pe care le întreprinde. Această distincție este necesară din perspectiva tratamentului fiscal distinct aplicat după cum transferul bunurilor se realizează din patrimoniul personal sau din patrimoniul activității profesionale. Diferențierea între impozitul aplicat este așadar dată de încadrarea venitului în categoria veniturilor din activități independente sau în categoria veniturilor din transferul proprietăților din patrimoniul personal.

Potrivit Codului civil, noțiunea „profesionist” prevăzută la art. 3 include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil. Astfel, sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere, în sensul de exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ. Veniturile din activități de producție, comerț, prestări de servicii reprezintă conform art. 67 din noul Cod fiscal, venituri din activități independente.

Exercitarea unei activități independente, reglementată prin art. 67 din noul Cod fiscal, presupune așadar desfășurarea acesteia cu regularitate, pe cont propriu și urmărind un scop lucrativ, dar o astfel de activitate desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri pentru a fi considerată independentă trebuie să îndeplinească cel puțin 4 dintre criteriile prevăzute la art. 7 punctul 3 din Codul fiscal este o activitatea independentă.

Activitatea independentă este activitatea desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin 4 din criteriile prevăzute la art. 7 pct. 3 din Codul fiscal:

- persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru;
- persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți;
- riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea;
- activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;

activitatea se realizează de persoană fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității;

- persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;
- persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii.

În acest sens, printre activitățile care generează venituri din activități independente cuprinse în cadrul art. 67 alin. (1) din Codul fiscal se numără și activitățile de comerț, respectiv cumpărare de bunuri în scopul revânzării acestora.

În raport cu organizarea activității, în ceea ce privește realizarea de operațiuni de natura achiziționării de autovehicule cu scopul revânzării considerăm că aceasta se poate realiza de către persoana fizică însă cu respectarea prevederilor exprese ale art. 6 alin. (1) din OUG nr. 44/2008 potrivit cărora orice activitate economică desfășurată permanent, ocazional sau temporar în România de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale trebuie să fie înregistrată și autorizată, în condițiile acestui act normativ. Conform art. 2 lit. a) din același act normativ activitate economică este definită ca fiind activitate cu scop lucrativ, constând în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii.

În aceste condiții activitatea analizată îndeplinește condițiile încadrării drept o activitate desfășurată în mod independent, veniturile realizate din activitatea de cumpărare de autoturisme în scopul revânzării acestora fiind considerate așadar drept venituri din activități independente.

În măsura în care persoană fizică își desfășoară activitatea în mod organizat, toate bunurile, drepturile și obligațiile aferente desfășurării activității se vor înscrie în Registrul-inventar și constituie patrimoniul afacerii, potrivit (8) pct. 7 alin. (8) din normele metodologice date în aplicarea art. 68 din Codul fiscal

toate bunurile, persoană datorând impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii în raport cu veniturile din activități independente realizate.

Venitul net anual din activități independente se determina în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, că diferența între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri, temeiul reprezentându-l art. 68 alin. (1) din Codul fiscal. Aceste persoane pentru care determinarea venitului anual se efectuează în sistem real au, de asemenea, obligația să completează Registrul de evidență fiscală, în vederea stabilirii venitului net anual.

Veniturile sunt incluse în categoria de venituri din activități independente pentru care venitul net anual se determina pe baza contabilității în partidă simplă, iar persoana fizică este supusă impozitului pe venit în cota de 16% corespunzător veniturilor realizate în anul 2017 și de 10% începând cu veniturile realizate în anul 2018 pentru venitul net anual impozabil. Veniturile din vânzarea bunurilor aflate în patrimoniul afacerii se includ așadar în venitul brut din activități independente. Conform pct. 7 alin. (1) din Normele metodologice pentru aplicarea art. 68, „în venitul brut se includ toate veniturile în bani și în natură, cum ar fi: venituri din vânzarea de produse și de mărfuri, venituri din prestarea de servicii și executarea de lucrări, venituri din vânzarea sau închirierea bunurilor din patrimoniul afacerii, și orice alte venituri obținute din exercitarea activității, inclusiv încasările efectuate în avans care se referă la alte exerciții fiscale, precum și veniturile din dobânzile primite de la bănci pentru disponibilitățile bănești aferente afacerii, din alte activități adiacente și altele asemenea”. De asemenea, prin referire la art. 3 din Codul civil, persoanele vor fi considerate „profesioniști” întrucât exploatează o întreprindere, în sensul de exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ. Acesta noțiune include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil.

Sub aspectul impozitelor datorate de către persoana fizică ca urmare a activității economice desfășurate vor fi incidente prevederile Titlului IV din Cod fiscal respectiv ale art. 67 și următoarele referitoare la impozitarea veniturilor din activități independente.

Veniturile realizate de persoanele fizice autorizate potrivit OUG 44/2008 sunt supuse începând cu anul 2018 impozitului pe venit în cota de 10%, contribuției de asigurări sociale (CAS), în cota de 25% și contribuției de asigurări sociale de sănătate (CASS) în cota de 10%. Pentru anul 2017, cota de impozit pe venit a fost de 16%, iar CAS de 10,5% și CASS de 5,5%, bazele de calcul fiind diferite față de anul 2018.

Obligațiile declarative ale persoanelor fizice în situația analizată vor fi cele care decurg din exercitarea unei activități independente. Astfel, începând cu anul 2018, veniturile din activități independente intră sub incidența modificărilor aduse de OUG 18/2018, persoanele fizice urmând să depună depună formularul 212 Declarația unică, până la data de 15 iulie 2018, pentru veniturile realizate în anul 2017 și pentru veniturile estimate în anul 2018.

Pentru veniturile realizate în anul 2017, persoană fizică urmează să depună Declarația 212, completând Capitolul I dedicat declarării veniturilor realizate în anul 2017.

Practic obligația completării Declarației 200 pentru veniturile realizate în anul 2017 este preluată în cuprinsul acestui capitol din nouă Declarație unică 212 care are termen de depunere 15 iulie 2018. Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat prin emiterea deciziei de impunere pe baza declarației unice depuse pentru veniturile realizate, potrivit reglementărilor în vigoare la data realizării venitului, respectiv din anul 2017. La stabilirea venitului net anual impozabil/câștigului net anual impozabil vor fi avute în vedere pierderile fiscale reportate pentru fiecare sursă de venit, precum și metodele de evitare a dublei impuneri, după caz

Pentru anul 2018, în raport cu impozitul pe venit, potrivit art.120¹ și art.133 alin. (14) în Codul fiscal, PFA are obligația estimării venitului net anual pentru anul fiscal curent, în vederea stabilirii impozitului anual estimat, prin depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale până la data de 15 iulie inclusiv a anului 2018 de realizare a venitului. Impozitul se determina de către persoana fizică prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual estimat considerat venit impozabil, iar plata se efectuează la bugetul de stat, până la data de 15 martie inclusiv a anului 2019. Declarația 212 urmează a fi completat Capitolul II dedicat impozitului pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza și contribuțiile sociale datorate în anul 2018, Secțiunea 1 dedicată impozitului pe venitul estimat a se realiza în anul 2018.

În ceea ce privește CAS datorată pentru anul 2018, potrivit art. 148 alin. (1) din Codul fiscal, persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CAȘ, dacă estimează pentru anul curent 2018 venituri nete a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la 15 iulie 2018 (12 x 1.900 lei).

Dacă venitul net estimat pentru anul 2018 este mai mic decât 22.800 lei, nu este datorată CAS, dar persoană are posibilitatea, potrivit art. 148 alin. (3) din Codul fiscal, să opteze pentru a fi asigurată în sistemul asigurărilor sociale.

În situația în care persoană fizică estimează pentru anul 2018 un venit net anual cumulat din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, mai mic decât 22.800 lei, însă venitul net anual cumulat realizat va fi cel puțin egal cu 22.800 lei, persoană fizică datorează CAS și are obligația, potrivit art. 151 alin.(17) din Codul fiscal, de a depune Declarația unică până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor în vederea definitivării CAȘ. În acest caz în declarație se completează cu venitul ales, care trebuie să fie cel puțin egal 22.800 lei.

Declarația 212 urmează a fi completat Capitolul II dedicat impozitului pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza și contribuțiile sociale datorate în anul 2018, Secțiunea 2 Date privind contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate estimate pentru anul 2018, Subsecțiunea 1 Date privind contribuția de asigurări sociale estimată.

Menționăm faptul că întrucât PFA are calitatea de pensionar nu va datora CAS pentru veniturile din activități independente realizate. Temeiul îl reprezintă art. 150 alin. (1) din Codul fiscal coroborat cu art. 137 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal.

În ceea ce privește CASS datorată pentru anul 2018, persoanele fizice care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal (venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit prevederilor Titlului II, Titlului III sau Legii 170/2016, din cedarea folosinței bunurilor, din activități agricole din investiții, din alte surse), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CASS, dacă estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice (12 x 1.900 lei). Baza anuală de calcul al CASS în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal enumerate anterior o reprezintă echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice (12 x 1.900 lei).

Prin urmare, doar dacă persoana fizică estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, CASS este datorată, iar baza anuală de calcul al CASS la care se aplică cota de 10% este echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara (12 x 1.900 lei).

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice se efectuează prin cumularea veniturilor prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) -h), după cum urmează:

- a) venitul net/brut sau norma de venit din activități independente, stabilite potrivit art. 68, 68¹ și 69, după caz;
- b) venitul net din drepturi de proprietate intelectuală, stabilit după acordarea cotei de cheltuieli forfetare prevăzute la art. 72 și 72¹, precum și venitul net din drepturi de proprietate intelectuală determinat potrivit prevederilor art. 73;
- c) venitul net distribuit din asocieri cu persoane juridice, contribuabili potrivit prevederilor titlului II, titlului III sau Legii 170/2016, determinat potrivit prevederilor art. 125 alin. (8) și (9);
- d) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, stabilite potrivit art. 84-87;
- e) venitul și/sau câștigul din investiții, stabilit conform art. 94-97. În cazul veniturilor din dividende și din dobânzi se iau în calcul sumele încasate;
- f) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din activități agricole, silvicultura și piscicultura, stabilite potrivit art. 104-106;
- g) venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse, stabilit potrivit art. 114-116.

Dacă persoana fizică estimează pentru anul curent un venit net anual cumulat din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, mai mic decât nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, iar venitul net anual cumulat realizat este cel puțin egal cu nivelul a 12 salarii minime pe țara, în vigoare în anul pentru care se datorează contribuția, aceasta va datora CASS la nivelul a 12 salarii minime pe țara și va avea obligația de a depune declarația unică în vederea definitivării impozitului anual pe venit până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor, în vederea definitivării CASS. În acest sens vor trebui avute în vedere prevederile art. 174 alin. (17) din Codul fiscal.

Declarația 212 urmează a fi completat Capitolul II dedicat impozitului pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza și contribuțiile sociale datorate în anul 2018, Secțiunea 2 Date privind contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate estimate pentru anul 2018, Subsecțiunea 2 Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată.

Precizăm că termenul de plată este 15 martie 2019, însă în anul 2018 se acorda următoarele bonificații:

- a) pentru depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin mijloace electronice de transmitere la distanță până la 15 iulie 2018 inclusiv, se acordă o bonificație de 5% din impozitul pe venit plătit integral până la 15 martie 2019 inclusiv, reprezentând obligațiile fiscale anuale pentru anul 2018. Valoarea bonificației diminuează impozitul pe venitul net anual plătit;
- b) pentru plată cu anticipație a impozitului pe venit se acordă o bonificație de 5% din impozitul pe venit anual estimat plătit integral până la 15 decembrie 2018 inclusiv. Valoarea bonificației diminuează impozitul pe venitul net anual estimat plătit.

Bonificațiile se acordă în mod corespunzător și pentru CAS și CASS.

Astfel, noul mecanism aplicat începând cu anul 2018 prevede că persoană fizică care realizează venituri din activități independente va fi cea care își va determina obligațiile fiscale datorate pentru anul 2018 trecându-se astfel de la impunerea administrativă utilizată până în prezent la un sistem de autoimpunere în care impozitul pe venit și contribuțiile sociale obligatorii pentru anul curent se stabilesc prin Declarația unică de către persoana fizică.

În concluzie, până la termenul de 15 iulie 2018, PFA care desfășoară activități independente va avea obligația de a depune declarația unică pentru veniturile realizate în anul 2017 și pentru impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în anul 2018 și, după caz, pentru CAS și CASS estimate în anul 2018.

15. Retragerea din societate. Sistem de impozitare

Problemă fiscală:

Societatea a trecut printr-un proces de fuziune. În urma acestei fuziuni, un număr de acționari au decis retragerea din societate, în sensul acesta ei au depus cererile pentru retragere. O parte din ei sunt persoane juridice și o parte sunt și persoane fizice.

Cum se declară, impozitează aceste sume?

Soluție:

Potrivit art. 134 al Legii societăților comerciale nr.31/1990,

(1) Acționarii care nu sunt de acord cu hotărârile luate de Adunarea generală cu privire la schimbarea obiectului principal de activitate, la mutarea sediului sau la forma societății au dreptul de a se retrage din societate și de a obține de la societate contravaloarea acțiunilor pe care le posedă, la valoarea medie determinată de către un expert autorizat, prin folosirea a cel puțin două metode de evaluare recunoscute de standardele europene de evaluare (EVS).

(2) Costurile generate de efectuarea expertizei se suportă de societatea în cauză.

(3) O dată cu declarația de retragere, acționarii vor preda societății acțiunile pe care le posedă, dacă acestea au fost eliberate în condițiile art. 97.

(4) Ca urmare a retragerii acționarilor în condițiile prevăzute de alin. (1), acțiunile acestora vor fi dobândite de societate, dispozițiile art. 103 alin. (7) fiind aplicabile.

1) Acționarii care nu au votat în favoarea unei hotărâri a Adunării generale au dreptul de a se retrage din societate și de a solicita cumpărarea acțiunilor lor de către societate, numai dacă respectivă hotărâre a Adunării generale are ca obiect:

- a) schimbarea obiectului principal de activitate;
- b) mutarea sediului societății în străinătate;
- c) schimbarea formei societății;
- d) fuziunea sau divizarea societății.

(2) Dreptul de retragere poate fi exercitat în termen de 30 de zile de la data publicării hotărârii Adunării generale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a)-c), și de la data adoptării hotărârii Adunării generale, în cazul prevăzut la alin. (1) lit. d).

(21) În cazurile prevăzute de art. 2461 și art.2462, acționarii care nu sunt în favoarea fuziunii/divizării își pot exercita dreptul de retragere în termen de 30 de zile de la data publicării proiectului de fuziune/divizare în condițiile art. 242 alin. (2) sau, după caz, art. 242 alin. (21).

(3) Acționarii vor depune la sediul societății, alături de declarația scrisă de retragere, acțiunile pe care le posedă sau, după caz, certificatele de acționar emise potrivit art. 97.

(4) Prețul plătit de societate pentru acțiunile celui ce exercita dreptul de retragere va fi stabilit de un expert autorizat independent, ca valoare medie ce rezultă din aplicarea a cel puțin două metode de

evaluare recunoscute de legislația în vigoare la data evaluării. Expertul este numit de judecătorul delegat în conformitate cu dispozițiile art. 38 și 39, la cererea consiliului de administrație.

(4) Prețul plătit de societate pentru acțiunile celui ce exercita dreptul de retragere va fi stabilit de un expert autorizat independent, ca valoare medie ce rezultă din aplicarea a cel puțin două metode de evaluare recunoscute de legislația în vigoare la data evaluării. Expertul este numit de judecătorul delegat în conformitate cu dispozițiile art. 38 și 39, la cererea consiliului de administrație, respectiv a directoratului.

(5) Costurile de evaluare vor fi suportate de societate.

Societățile pe acțiuni fiind societăți de capitaluri, adică un tip de societăți comerciale în care legătura și încrederea reciprocă dintre asociați nu este decisivă în luarea hotărârii de asociere ori de a face investiții de portofoliu, după caz, retragerea unui acționar dintr-o astfel de structură societara nu este de conceput a se face în modalitățile foarte restrictive în care se poate face o astfel de operațiune în cazul societăților de persoane.

În mod normal sau obișnuit, având în vedere că acțiunile sunt titluri de valoare liber negociabile, atunci când un acționar dorește să se retragă din societatea emitentă a acțiunilor pe care le deține, are dreptul să și le înstrăineze cui dorește, eventual cu respectarea unui drept de preferință ori de preempțiune acordat celorlalți acționari, și doar dacă un astfel de drept a fost instituit prin prevederile actului constitutiv.

Potrivit art. 7 pct. 40-41 din Codul fiscal:

40. titlul de participare reprezintă orice acțiune sau altă parte socială într-o societate în nume colectiv, societate în comandita simplă, societate pe acțiuni, societate în comandita pe acțiuni, societate cu răspundere limitată sau într-o altă persoană juridică ori la un fond deschis de investiții;

41. titlul de valoare este orice titlu de participare și orice instrumente financiare calificate astfel prin legislația în materie din statul în care au fost emise.

Din punct de vedere fiscal, venitul obținut de acționarul persoană fizică care se retrage este considerat venit din investiții, respectiv câștig net din tranzacții, caz în care sunt incidente prevederile art. 94 alin.

(1) (sau alin. (8), după caz) și art. 98 din Codul fiscal care prevăd că impunerea venitului se face conform cap. XI din Titlul IV – Cod fiscal, adică în sistem declarativ.

(1) Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate și cele reglementate la alin. (2) - (6), reprezintă diferența pozitivă/negativă realizată între valoarea de înstrăinare/prețul de vânzare și valoarea lor fiscală, după caz, pe tipuri de titluri de valori, care include costurile aferente tranzacției și costuri legate de transferul de proprietate aferente împrumutului de valori mobiliare, dovedite cu documente justificative.

(8) În cazul operațiunilor reglementate potrivit legii pentru excluderea/retragerea persoanelor fizice asociați/acționari, câștigul/pierderea se determina că diferența între valoarea reprezentând drepturile cuvenite asociatului/acționarului cu luarea în calcul a datoriilor societății și valoare fiscală a titlurilor de valoare transferate.

Ca atare, în acest caz nu se reține niciun impozit/contribuție la sursă, asociatului persoană fizică, care se retrage, revenindu-i obligația să depună "Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice".

Venitul obținut de acționarul persoană juridică care se retrage dintr-o societate se va impozita potrivit prevederilor titlului ÎI iar obligațiile declarative vor fi cele normale-depunerea Declarației 100 trimestrial și a Declarației 101 anual.

Astfel sunt venituri neimpozabile la calculul rezultatului fiscal, potrivit art.23, alin. i) veniturile din evaluarea/ reevaluarea/vânzarea/ cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română sau la o persoană juridică străină situată într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, dacă la data evaluării/reevaluării/ vânzării/cesionării inclusiv, contribuabilul deține pe o perioadă neîntreruptă de un an minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice la care are titlurile de participare.

Nu sunt cheltuieli deductibile la calculul rezultatului fiscal, potrivit art.25, alin. (4),lit.s) cheltuielile din evaluarea/reevaluarea titlurilor de participare, dacă la data evaluării/reevaluării sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. (23) lit. i).

Dacă retragerea se face pe baza partajării activului net, din punct de vedere contabil, se aplică Reglementările contabile aprobate prin O.M.F.P. nr.1.802/2014 și se au în vedere prevederile capit.

III.A din Normele metodologice privind reflectarea în contabilitate a principalelor operațiuni de fuziune, divizare, dizolvare și lichidare a societăților, precum și de retragere sau excludere a unor asociați din cadrul societăților, aprobate prin O.M.F.P. nr.897/2015.

Monografia contabilă ar putea fi următoarea:

- înregistrarea capitalului propriu partajat

% = 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"

1061 „Rezerve legale”

1171 "Rezultatul reportat reprezentând profitul nerepartizat sau pierderea neacoperită"

121 "Profit sau pierdere"

- înregistrarea depunerii sumei de către celălalt acționar, reprezentând capitalul social care i-a fost cesionat de cel care se retrage

5121 "Conturi la bănci în lei" = 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"

- înregistrarea plății către acționarul care s-a retras a contravalorii capitalului social cesionat și a cotei-parti din capitalul propriu (activul net) convenit

456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul" = 5121 "Conturi la bănci în lei"

16. Dividende distribuite in 2018. Obligatii fiscale

Problemă fiscală:

O persoană fizică asociată la un SRL încasează în anul 2018 dividende peste suma de 22.800 lei. Asociatul a depus declarația 600 pentru 2018. Nu a sosit decizie de impunere de la ANAF. Trebuie să depună și declarația unică 212 pentru anul 2018 dacă estimează că va încasa peste 22.800 lei dividende? Care este procedura și termenul limită de depunere? Care este termenul de plată a contribuției de sănătate de 22.800 lei?

Soluție:

Veniturile din dividende realizate de asociați/acționari persoane fizice sunt venituri din investiții conform art. 91 lit. a) din Codul fiscal.

Persoana fizică care obține veniturile datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate dacă în anul 2018 estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara - 22.800 lei, din următoarele categorii:

- venituri din activități independente;
- venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlurilor II, III din Codul fiscal sau Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități;
- venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura;
- venituri din investiții;
- venituri din alte surse.

Dacă se estimează că aceste venituri cumulate vor depăși în anul 2018 plafonul de 22.800 lei, persoană fizică beneficiara are obligația depunerii declarației unice (formular fără număr - a fost eliminat numărul 212) - până la data de 15 iulie 2018 inclusiv. Contribuția de asigurări sociale de sănătate se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul reprezentând echivalentul a 12 salarii

minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației. Termenul de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate este până la data de 15 martie 2019 însă persoană fizică poate efectua oricând plăți în contul acestei contribuții. Pentru plata integrală a contribuției până la data de 15 decembrie 2018 se acordă o bonificație de 5% din contribuția datorată pentru anul 2018. De asemenea, în anul 2018, pentru depunerea declarației prin mijloace electronice de transmitere la distanță se acordă o bonificație de 5% din contribuția datorată.

Depunerea declarației prin mijloace electronice de transmitere la distanță se poate efectua:

- prin intermediul serviciului "Spațiul privat virtual" (SPV);
- pe site-ul e-guvernare.ro, cu semnătură electronică calificată.

Persoana fizică va depune declarația unică până pe 15 iulie 2018 chiar dacă a depus declarația 600. Formularul 600 a fost înlocuit de această declarație unică conform art. 11 alin. (9) din OUG 18/2018, potrivit căruia:

”(9) Declarația privind venitul estimat/norma de venit - formular 220, declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe bază de norme de venit - formular 221, declarația privind venitul asupra căruia se datorează contribuția de asigurări sociale și cu privire la încadrarea veniturilor realizate în plafonul minim pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate - formular 600, depuse la organul fiscal competent în anul 2018, pentru anul curent, vor fi înlocuite cu declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, ce se va depune până la 15 iulie 2018.”

17. Cumul pensie cu venituri din activități independente. Obligații declarative și de plată ale PFA

Problemă fiscală:

O persoană fizică cu pensie de invaliditate grad 3 cu drept de muncă 4 ore dorește să își deschidă un PFA și să acorde servicii de consultanță unui client.

- Este vreo problemă dacă nu lucrează ca și salariat 4 ore/zi, ci lucrează pe PFA-ul său? Este în pericol să își piardă pensia de invaliditate grad 3? Pentru a demonstra că nu depășește norma de 4 ore zi pe PFA-ul respectiv, va încheia un contract cu clientul, în care să stipuleze numărul ore lucrate, perioadă și tariful/oră.

- După ce a deschis PFA-ul, care sunt taxele pe care trebuie să le plătească? Dacă obține venituri peste 1.900 lei pe lună, va plăti sănătate la nivelul minimului pe economie, dar va trebui să plătească obligatoriu și contribuția la pensii, tot la nivelul minimului pe economie, chiar dacă are deja pensie de invaliditate? Sau plătește CAS doar opțional?

Care este bază legală?

Soluție:

1. Potrivit art. 69 lit. c) din Legea nr. 263/2010, în raport cu gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea de gradul III este caracterizată prin pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, persoană putând să presteze o activitate profesională, corespunzătoare a cel mult jumătate din timpul normal de muncă.

În contextul cumulării pensiei de invaliditate de gradul III cu alte venituri, limitări sunt prevăzute de art. 114 alin. (1) lit. f) din Legea 263/2010. În acest sens, pensia este suspendată în cazul în care pensionarul de invaliditate, încadrat în gradul III, se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) și b) sau pct. II, depășind jumătate din programul normal de lucru al locului de muncă respectiv.

Prin urmare, pensia de invaliditate gradul III va fi suspendată în situația în care pensionarul, desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă (art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) din Legea 263/2010), are calitatea de funcționari public (art. 6 alin. (1) pct. I lit. b) din Legea 263/2010), își desfășoară activitatea în funcții electivă sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperăției meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezenței legi, cu cele ale persoanelor prevăzute la pct. I al art. 6 alin. (1) din Legea 263/2010 (art. 6 alin. (1) pct. II din lege).

Pensionarul cu invaliditate de gradul III poate așadar cumula pensia de invaliditate cu salariul obținut în baza contractului individual de muncă, însă norma de muncă nu trebuie să depășească jumătate din programul normal de lucru al locului de muncă respectiv.

Totodată, Legea 217/2017 a introdus în cadrul art. 118 din Legea 263/2010 un nou alineat (1²) în cuprinsul art. 118, potrivit căruia, în sistemul public de pensii, pensionarii pot cumula pensia cu venituri realizate din activități independente, astfel cum sunt reglementate de Codul fiscal, indiferent de nivelul acestora. Textul art. 118 alin. (1²) nu restrânge posibilitatea cumulării pentru o anumită categorie de pensionari, astfel că considerăm că și pensionarul cu invaliditate de gradul III poate

cumula pensia de invaliditate gradul III cu venituri realizate din activități independente în calitate de PFA.

De altfel, situația cumulării pensiei de invaliditate gradul III cu venituri realizate din activități independente în calitate de PFA nu se regăsește printre cauzele care conduc la suspendarea pensiei de invaliditate de gradul III din cadrul art. 114 din Legea 263/2010.

Prin urmare, reglementările legale nu interzic cumulul pensiei de invaliditate de gradul III cu venituri realizate din activități independente în calitate de PFA, pensionarului nesuspendându-i-se pensia pe durata existenței cumulului cu venituri.

Veniturile realizate în calitate de PFA sunt venituri din activități independente definite de art. 7 pct. 3 din Codul fiscal drept orice activitate desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin 4 dintre următoarele criterii:

- 3.1. persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru;
- 3.2. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți;
- 3.3. riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea;
- 3.4. activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;
- 3.5. activitatea se realizează de persoană fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității;
- 3.6. persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;
- 3.7. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii;

Raporturile juridice încheiate cu clienții vor trebui să conțină, în mod obligatoriu, clauze contractuale clare privind obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, astfel încât să nu rezulte existența unei relații de subordonare, ci libertatea persoanei fizice de a dispune în ceea ce privește desfășurarea activității. La încadrarea unei activități ca activitate independentă, părțile vor avea în vedere că raportul juridic încheiat să reflecte conținutul economic real al tranzacției/activității, pentru a nu permite administrației fiscale să retrateze aceste venituri drept venituri din activități dependente/salarii.

2. Veniturile realizate de persoanele fizice autorizate potrivit OUG 44/2008 sunt supuse impozitului pe venit în cota de 10%, contribuției de asigurări sociale, în cota de 25% și contribuției de asigurări sociale de sănătate în cota de 10%.

În ceea ce privește venitul net din activități independente în sistem real, acesta se determina potrivit art. 68 din Codul fiscal pe baza datelor din contabilitate, că diferența între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri.

Pentru anul 2018, în raport cu impozitul pe venit, potrivit art. 120¹ și art. 133 alin. (14) în Codul fiscal, PFA are obligația estimării venitului net anual pentru anul fiscal curent, în vederea stabilirii impozitului anual estimat, prin depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale până la data de 15 iulie inclusiv a anului 2018 de realizare a venitului. Impozitul se determina de către persoana fizică prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual estimat considerat venit impozabil, iar plata se efectuează la bugetul de stat, până la data de 15 martie inclusiv a anului 2019.

Precizăm că pentru contribuabilii care încep o activitate în cursul anului fiscal aceștia sunt obligați să depună Declarația unică în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului.

În ceea ce privește CAS, potrivit art. 148 alin. (1) din Codul fiscal, persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală, din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CAS, dacă estimează pentru anul curent 2018 venituri nete a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la 15 iulie 2018 (12 x 1.900 lei).

Dacă venitul net estimat pentru anul 2018 este mai mic decât 22.800 lei, nu este datorată CAS, dar persoană are posibilitatea, potrivit art. 148 alin. (3) din Codul fiscal, să opteze pentru a fi asigurată în sistemul asigurărilor sociale.

În situația în care persoană fizică estimează pentru anul 2018 un venit net anual cumulată din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, mai mic decât 22.800 lei, însă venitul net anual cumulată realizat va fi cel puțin egal cu 22.800 lei, persoană fizică datorează CAȘ și are obligația, potrivit art. 151 alin.(17) din Codul fiscal, de a depune Declarația unice până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor în vederea definitivării CAS. În acest caz în declarație se completează cu venitul ales, care trebuie să fie cel puțin egal 22.800 lei.

Menționăm faptul că întrucât PFA are calitatea de pensionar nu va datora CAS pentru veniturile din activități independente realizate. Temeiul îl reprezintă art. 150 alin. (1) din Codul fiscal coroborat cu art. 137 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal.

În ceea ce privește CASS, persoanele fizice care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal (venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit prevederilor Titlului II, Titlului III sau Legii 170/2016, din cedarea folosinței bunurilor, din activități agricole din investiții, din alte surse), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează CASS, dacă estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice (12 x 1.900 lei). Baza anuală de calcul al CASS în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) din Codul fiscal enumerate anterior o reprezintă echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice (12 x 1.900 lei).

Prin urmare, doar dacă persoana fizică estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, CASS este datorată, iar baza anuală de calcul al CASS la care se aplică cota de 10% este echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara (12 x 1.900 lei).

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice se efectuează prin cumularea veniturilor prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) -h), după cum urmează:

- a) venitul net/brut sau norma de venit din activități independente, stabilite potrivit art. 68, 68¹ și 69, după caz;
- b) venitul net din drepturi de proprietate intelectuală, stabilit după acordarea cotei de cheltuieli forfetare prevăzute la art. 72 și 72¹, precum și venitul net din drepturi de proprietate intelectuală determinat potrivit prevederilor art. 73;
- c) venitul net distribuit din asocieri cu persoane juridice, contribuabili potrivit prevederilor titlului II, titlului III sau Legii 170/2016, determinat potrivit prevederilor art. 125 alin. (8) și (9);
- d) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, stabilite potrivit art. 84-87;
- e) venitul și/sau câștigul din investiții, stabilit conform art. 94-97. În cazul veniturilor din dividende și din dobânzi se iau în calcul sumele încasate;
- f) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din activități agricole, silvicultura și piscicultura, stabilite potrivit art. 104-106;
- g) venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse, stabilit potrivit art. 114-116.

Dacă persoana fizică estimează pentru anul curent un venit net anual cumulat din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, mai mic decât nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, iar venitul net anual cumulat realizat este cel puțin egal cu nivelul a 12 salarii minime pe țara, în vigoare în anul pentru care se datorează contribuția, aceasta va datora CASS la nivelul a 12 salarii minime pe țara și va avea obligația de a depune declarația unică în vederea definitivării impozitului anual pe venit până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor, în vederea definitivării CASS. În acest sens vor trebui avute în vedere prevederile art. 174 alin. (17) din Codul fiscal.

De asemenea, pentru aceste persoane, dacă venitul net anual cumulat din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, estimat a se realiza pentru anul curent este cel puțin egal cu nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, recalculat corespunzător numărului de luni rămase până la sfârșitul anului fiscal, sunt obligate să depună Declarația unică pentru CASS în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului.

Precizăm că în anul 2018 se acorda următoarele bonificații:

- a) pentru depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin mijloace electronice de transmitere la distanță până la 15 iulie 2018 inclusiv, se acordă o bonificație de 5% din impozitul pe venit plătit integral până la 15 martie 2019 inclusiv, reprezentând obligațiile fiscale anuale pentru anul 2018. Valoarea bonificației diminuează impozitul pe venitul net anual plătit;
- b) pentru plată cu anticipație a impozitului pe venit se acordă o bonificație de 5% din impozitul pe venit anual estimat plătit integral până la 15 decembrie 2018 inclusiv. Valoarea bonificației diminuează impozitul pe venitul net anual estimat plătit.

Bonificațiile se acordă în mod corespunzător și pentru CAS și CASS.

Astfel, noul mecanism prevede că persoană fizică va fi cea care își va determina obligațiile fiscale datorate pentru anul 2018 trecându-se astfel de la impunerea administrativă utilizată până în prezent la un sistem de autoimpunere în care impozitul pe venit și contribuțiile sociale obligatorii pentru anul curent se stabilesc prin Declarația unică de către persoana fizică.

În concluzie, până la termenul de 15 iulie 2018, PFA care desfășoară activități independente va avea obligația de a depune declarația unică pentru veniturile realizate în anul 2017 și pentru impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în anul 2018 și, după caz, pentru CAS și CASS estimate în anul 2018.

18. Venituri din activități independente. Aspecte legate de definitivarea anului 2017 și declararea venitului estimat pentru anul 2018. Contribuții sociale

Problemă fiscală:

Care sunt obligațiile fiscale datorate de un PFA care a obținut în anul 2017 venituri din activități independente mai mari de 22.800 lei?

Soluție:

Plafonul de 22.800 lei (reprezentând, de fapt, 12 salarii minime brute pe economie în vigoare în anul 2018, respectiv 12*1900 lei sau în vigoare, cel puțin, până în acest moment) nu are nicio relevanță pentru definitivarea impunerii cu impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii a veniturilor obținute în anul 2017.

Mai mult decât atât, în acest plafon nu se mai încadrează veniturile realizate în anul 2017, deoarece aceasta încadrare a veniturilor obținute în anul 2017 (în anul precedent), care era utilizată pentru impunerea cu contribuții sociale în anul 2018 (în anul curent), a fost abrogată de OUG nr. 18/2018, intrată în vigoare la data de 23 martie 2018.

Așadar, pentru veniturile realizate în anul 2017, definitivarea impunerii cu impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii se realizează în baza prevederilor în vigoare până la data de 31 decembrie 2017.

În acest sens, persoană fizică ce a obținut venituri din activități independente în anul 2017 - indiferent de nivelul acestora - are următoarele obligații acum, în anul 2018:

- chiar dacă, poate, a depus deja declarația 200 și / sau declarația 600, are obligația completării și depunerii declarației unice (fost număr 212) până la data de 15 iulie 2018;
- în cadrul acestei declarații, bifează căsuțele și completează rândurile și rubricile aferente anului 2017 (venitul brut, cheltuielile deductibile, exclusiv cheltuielile sociale obligatorii și venitul net);
- după depunerea declarației până la data de 15 iulie 2018, organul fiscal emite decizia de impunere atașată pentru impozitul de regularizat aferent anului 2017, precum și pentru contribuțiile sociale obligatorii de plată aferente venitului net efectiv realizat în anul 2017.

- plata diferențelor de impozit și contribuții trebuie efectuat în termenul stipulat în decizie, care este de maximum 60 de zile de la primirea deciziei de către persoana fizică.

În anul 2018, plafonul de 22.800 lei are relevanță doar pentru încadrarea persoanei fizice în categoria de persoană care datorează sau nu datorează CAS și CASS în anul 2018, în funcție de venitul net estimat a se realiza în acest an.

Plafonul de 22.800 lei nu are nici o relevanță pentru stabilirea impozitului pe venit anticipat de plătit pentru anul 2018.

Astfel, indiferent de valoarea venitulului net estimat a se realiza în anul 2018 din activități independente, persoană fizică are obligată depunerii declarației unice (fost număr 212) până la data de 15 iulie 2018, în care declară venitul net estimat a se obține în anul 2018 (similar cu declarația 220).

Astfel, pe același formular, persoană fizică declară atât venitul realizat în anul 2017, pentru regularizarea impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale aferente anului 2017 - în secțiunea alocată anului 2017 -, cât și venitul estimat a se realiza în anul 2018 pentru stabilirea impozitului anticipat pe anul 2018 - în secțiunea alocată venitulului estimat pentru anul 2018. Deci, se depune o singură declarație care cuprinde doi ani.

În ceea ce privește CAS și CASS, persoană fizică ce obține în anul 2018 venituri din activități independente procedează în felul următor:

a)

- dacă estimează un venit net a se realiza în anul 2018 mai mare sau egal cu 22.800 lei, atunci datorează atât CAS, cât și CASS.

Însă, bazele asupra cărora se datorează cele două contribuții sunt diferite, astfel:

- pentru CAS (pensie) - baza anuală de calcul este constituită dintr-un venit ales de persoană fizică, dar care nu poate fi mai mic de 22800 lei.

Exemplu: dacă persoana fizică estimează că, în anul 2018, va realiza un venit net de 30.000 lei, baza asupra căreia se aplică procentul de CAS de 25% este unul ales de persoană fizică, ce poate începe de la minim 22.800 lei.

- pentru CASS (sanatate) - baza anuală de calcul este egală cu 22.800 lei.

Exemplu: dacă persoana fizică estimează că, în anul 2018, va realiza un venit net de 30.000 lei, baza asupra căreia se aplică procentul de CASS de 10% este de fix 22.800 lei (nu poate fi aleasă de persoană fizică).

În aceste situații, persoană fizică va declara în declarația unică depusă pentru venitul net estimat pentru anul 2018 și contribuțiile sociale, respectiv va declara, pentru CAȘ, baza aleasă, și pentru CASS, baza de 22.800 lei.

b)

- dacă estimează un venit net a se realiza în anul 2018 mai mic strict de 22800 lei, atunci nu datorează nici CAS, nici CASS.

În această situație, depune declarația unică completând doar rubricile dedicate venitului estimat pentru anul 2018.

Însă, chiar în situația în care venitul estimat ar putea fi mai mic de 22800 lei, persoană fizică poate opta pentru plata contribuțiilor sociale.

În situația în care optează pentru plata contribuțiilor, bazele de calcul pentru cele două contribuții sunt următoarele:

- pentru CAS (pensie) - o bază aleasă de persoană fizică, dar care nu poate fi mai mică de 22800 lei anual.

- pentru CASS (sănătate) - situația sta în felul următor:

> dacă depune declarația unică estimativă și se înregistrează în sistemul de asigurări sociale de sănătate până la termenul legal de depunere (15 iulie 2018, pentru anul 2018), baza de calcul la care se aplică procentul de 10% o reprezintă valoarea a 6 salarii de bază minime brute pe țara, în vigoare la data depunerii acesteia (adică $6 \cdot 1900$ lei = 11400 lei);

> dacă depune declarația unică estimativă pentru CASS și se înregistrează în sistemul de asigurări sociale de sănătate după termenul legal de depunere (după 15 iulie 2018, pentru anul 2018), baza de calcul la care se aplică procentul de 10% este egală cu valoarea salariului de bază minim brut pe țara în vigoare la data depunerii declarației (1900 lei) înmulțita cu numărul de luni rămase până la termenul legal de depunere a declarației unice pentru definitivarea anului curent (2018) (15 Martie anul viitor, respectiv 15 martie 2019 pentru regularizarea anului 2018), inclusiv lună în care se depune declarația.

Definitivarea anului 2018 se realizează prin completarea în declarația unică a secțiunii dedicate veniturilor realizate efectiv în anul 2018 și a secțiunilor deducate celor două contribuții sociale și depunerea acestei declarații până la data de 15 martie 2019.

Plata unei eventuale diferențe de impozit pentru venitul realizat în anul 2018 se realizează tot până la data de 15 martie 2019.

Organul fiscal nu mai emite decizii de impunere, persoană fizică având obligația de a-și gestiona singura stabilirea venitului net efectiv realizat în anul 2018, depunerea declarației unice și plata diferenței de impozit, până la data de 15 martie 2019.

Pentru efectuarea cu anticipație a impozitului pe venit anticipat și a contribuțiilor, se acordă anumite bonificații, care apar și în declarația unică, după ce sunt completate datele și informațiile referitoare la venit și contribuții.

19. Venituri din drepturi de autor. Impozit pe venit. Contribuții sociale. Declarații

Problemă fiscală:

O societate încheie, cu o persoană fizică, care nu are alte venituri, un contract de cesiune drepturi de autor în luna aprilie 2018 pentru care se plătește prin banca remunerația netă stabilită de 3.718 lei. Ce obligații revin societății cu privire la reținerea la sursă (impozit, CAS, CASS)? Cum se calculează? Ce declarații se depun? Ce obligații revin persoanei fizice?

Soluție:

Conform art. 72 alin. (2) din Codul fiscal, venitul net din drepturile de autor, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, se determina de către plătitorii venitului, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidenta contabilă, prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 40% asupra venitului brut.

Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net (venit brut - cheltuiala forfetară de 40%) și se reține la sursă, de către plătitori la momentul platii veniturilor.

Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

În ceea ce privește contribuțiile sociale menționăm că acestea nu se datorează dacă:

- beneficiarul veniturilor este pensionar;
- beneficiarul veniturilor este salariat;

Însă, în situația expusă nu este cazul acestor excepții întrucât ați menționat că persoană în cauză nu realizează alte venituri.

Așadar, impozitul pe venit se reține de plătitor conform celor mai sus expuse.

În situația expusă venitul brut de 3955 lei.

Venit brut= 3.955 lei

Venit net= $3.955 - (3.955 \times 40\%) = 2.373$ lei

Impozit = $2.373 \text{ lei} \times 10\% = 237$ lei

Rest de plata: $3.955 \text{ lei} - 237 \text{ lei} = 3.718$ lei

Plătitorii veniturilor din drepturi de autor declară veniturile din drepturi de autor în formularul 112.

Contribuția la sistemul de pensii în cota de 25% se datorează dacă venitul net estimat a se realiza în anul 2018, rămas după scăderea din venitul brut a cheltuielilor deductibile (cheltuielile deductibile sunt 40% din venitul brut este în valoare cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara. Salariul de bază minim brut în funcție de care se calculează plafonul este cel în vigoare la data depunerii declarației unice.

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara se efectuează prin cumularea veniturilor nete din drepturi de autor care se estimează a se realiza în anul curent.

În cazul persoanelor fizice care nu se încadrează în plafonul de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara, plata contribuției de asigurări sociale este opțională.

Exemple

1. O persoană fizică estimează pentru anul 2018 venituri din drepturi de autor în suma de 5.000 lei/an

Salariul de bază minim brut pe țara în vigoare în luna iulie 2018 este de 1.900 lei.

Plafonul minim lunar în funcție de care se stabilește obligația platii CAȘ este de 22.800 lei (1.900 lei x 12 luni)

Venitul net anual estimat pentru anul în curs este de 5.000 lei.

Astfel, venitul net anual, cumulat, estimat, <12 salarii minime brute pe țara, (5.000 lei < 22.800 lei)

Rezultă că persoană fizică nu datorează contribuția de asigurări sociale.

2. O persoană fizică estimează în anul 2018 venituri din drepturi de autor în suma de 25000 lei/an. Persoana fizică nu are calitatea de salariat sau pensionar.

Salariul de bază minim brut pe țara în vigoare în luna iulie 2018 este de 1.900 lei.

Plafonul minim lunar în funcție de care se stabilește obligația platii CAȘ este de 22.800 lei (1.900 lei x 12 luni)

Venitul net anual estimat pentru anul în curs este de 25.000 lei.

Astfel, venitul net anual, cumulat, estimat este mai mare de 12 salarii minime brute pe țara, (25.000 lei > 22.800 lei)

Rezultă că persoană fizică datorează contribuția de asigurări sociale. Aceasta alege ca baza de calcul suma de 22.800 lei.

Contribuția anuală datorată:

- 22.800 lei x 25% = 5700 lei

Persoanele fizice care realizează de la mai mulți plătitori, venituri din drepturi de autor sub nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, dar cumulate aceste venituri se situează peste nivelul a 12 salarii minime pe țara își calculează singuri contribuția datorată prin Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice.

Persoanele fizice care nu datorează contribuția, întrucât veniturile nete anuale cumulate estimate se situează sub plafon, dar optează pentru plata acesteia depun Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice.

Astfel, persoanele care realizează venituri din drepturi de autor au obligația să depună formularul 212 dacă estimează venituri totale de cel puțin 12 salarii de bază minime la mai mulți plătitori însă la niciunul dintre el nu realizează venituri la acest nivel.

În situația în care persoană fizică realizează la un singur plătitor, venituri cel puțin egale cu 12 salarii minime brute pe țara, persoană fizică îl poate desemna pe acesta prin contractul de drepturi de autor, plătitor de contribuții sociale.

În situația expusă, dacă nu s-a estimat că beneficiarul va obține de la plătitorul sumei de 3.718 lei și alte venituri din drepturi de autor astfel încât la nivelul anului să se ajungă la o sumă de 22800, plătitorul nu are obligația să rețină contribuția la pensii.

Dacă s-au estimat venituri din drepturi de autor în cuantum de 22.800 lei de la același plătitor, plătitorul venitului va avea obligația de a reține contribuția la pensii doar dacă beneficiarul îl desemnează prin contract plătitor de contribuții sociale.

Astfel, dacă s-au estimat venituri din drepturi de autor în cuantum de 22.800 lei de la același plătitor, acest plătitor poate fi desemnat plătitor de contribuții sociale, situație în care va reține contribuțiile sociale și le va declara în formularul 112.

Contribuția la sistemul asigurărilor sociale de sănătate se datorează global ținând cont și de alte venituri realizate de o persoană fizică.

Astfel, persoană fizică datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate dacă estimează un venit anul de cel puțin 12 salarii de bază minime brute pe țara din următoarele surse:

- venituri din activități independente;
- venituri din drepturi de autor;
- venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- venituri din activități agricole, silvicultura și piscicultura;
- venituri din investiții;
- venituri din alte surse.

Veniturile care se iau în calcul sunt:

- a) venitul net/brut sau norma de venit din activități independente;
- b) venitul net din drepturi de autor, stabilit după acordarea cotei de cheltuieli forfetare;
- c) venitul net distribuit din asocieri cu persoane juridice,;
- d) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor;
- e) venitul și/sau câștigul din investiții. În cazul veniturilor din dividende și din dobânzi se iau în calcul sumele încasate;
- f) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din activități agricole, silvicultura și piscicultura;
- g) venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse.

Cota contribuției la sistemul de sănătate este de 10%

Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă echivalentul a 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice.

Și în ceea ce privește această contribuție sunt valabile regulile mai sus descrise privind declararea și plata contribuției la sistemul de pensii.

20. Dividende distribuite în 2018. Tratat fiscal și declarativ

Problemă fiscală:

În septembrie 2018 compania va distribui dividende către acționari (persoane fizice și juridice). Ce obligații fiscale are plătitorul de venit? Beneficiarii persoane fizice trebuie să depună declarația unică pentru veniturile estimate a se obține în anul 2018? Plătitorul de venit va reține CASS la sursa în momentul plății dividendelor către persoane fizice?

Soluție:

Potrivit art. 97 alin. (7) din Codul fiscal, veniturile sub formă de dividende, inclusiv câștigul obținut ca urmare a deținerii de titluri de participare definite de legislația în materie la organisme de plasament

colectiv se impun cu o cotă de 5% din suma acestora, impozitul fiind final. Obligația calculării și reținerii impozitului pe veniturile sub formă de dividende revine persoanelor juridice, odată cu plata dividendelor/sumelor reprezentând câștigul obținut ca urmare a deținerii de titluri de participare de către acționari/asociați/investitori. Termenul de virare a impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se face plată. În cazul dividendelor/câștigurilor obținute ca urmare a deținerii de titluri de participare, distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor/asociaților/investitorilor până la sfârșitul anului în care s-au aprobat situațiile financiare anuale, impozitul pe dividende/câștig se plătește până la data de 25 ianuarie inclusiv a anului următor. Impozitul datorat se virează integral la bugetul de stat.

Deci pentru dividendele distribuite în 2018 se va reține la sursa impozit 5% la momentul plății, dar nu mai târziu de sfârșitul anului (în cazul dividendelor distribuite dar neplătite până la sfârșitul anului).

Impozitul reținut la sursa se declară prin formularul 100 până pe 25 ale lunii următoare celei în care a fost reținut și prin formularul 205 până la data de 31 ianuarie inclusiv din anul următor (art. 231 alin. (2) din Codul fiscal a fost modificat în acest sens prin OUG nr. 18/2018).

Potrivit art. din 1201 Codul fiscal, articol adăugat prin OUG nr. 18/2018, nu au obligația estimării venitului net anual pentru anul fiscal curent, în vederea stabilirii impozitului anual estimat, prin depunerea declarației unice contribuabilii care realizează venituri pentru care impozitul se reține la sursă.

Asta însemna că persoanele fizice care obțin dividende în 2018 nu au obligația să estimeze aceste venituri în vederea calculării impozitului, impozitul fiind reținut la sursa de plătitorul de venit la data plății dividendelor.

De asemenea, nu vor depune nici declarația unică Capitolul I (capitolul I se referă la stabilirea impozitului, nu la stabilirea contribuțiilor) Date privind veniturile realizate în anul următor conform art. 122 alin. (4) lit. e) din Codul fiscal, articol modificat prin OUG nr. 18/2018.

Însă, pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate se vor avea în vedere prevederile art. 170 și 174 din Codul fiscal, în formă modificată prin OUG nr. 18/2018.

Potrivit art. 170 alin. (1) modificat, persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate, dacă estimează pentru anul curent venituri a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120.

Potrivit art. 170 alin. (2) lit. e) modificat, încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țara, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120 se efectuează prin cumularea veniturilor prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h), iar în cazul veniturilor din dividende și din dobânzi se iau în calcul sumele încasate.

În opinia mea, acest lucru înseamnă că dacă până la termenul de depunere al declarației unice (15 iulie 2018) asociatul încasează dividende peste plafon, dividendele încasate se consideră „estimate” și datorează contribuție de sănătate pentru anul 2018.

Conform art. 174 alin. (4) modificat, în vederea stabilirii contribuției datorate pentru anul 2018, termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120 și 122 este până la data de 15 iulie 2018 inclusiv.

Astfel asociatul va depune declarația unică completând Capitolul II. Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate, Subsecțiunea 2: Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată.

Dacă dividendele sunt plătite după data de 15 iulie, se aplică prevederile art. 174 alin. (10) modifica, respectiv persoanele fizice care încep în cursul anului fiscal să desfășoare activitate și/sau să realizeze venituri, din cele prevăzute la art. 155 lit. b)-h), iar venitul net anual cumulat din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, cu excepția veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală, din arenda sau din asocieri cu persoane juridice, estimat a se realiza pentru anul curent este cel puțin egal cu nivelul a 12 salarii minime brute pe țara, recalculat corespunzător numărului de luni rămase până la sfârșitul anului fiscal, sunt obligate să depună declarația unică în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului. Salariul minim brut pe țara garantat în plata este cel în vigoare la data depunerii declarației.

Deci, în cazul în care asociatul încasează dividende după data de 15 iulie peste plafon, în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului va depune declarația unică completând Capitolul II. Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate, Subsecțiunea 2: Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată.

În concluzie, pentru dividendele distribuite asociatului rezident, rețineți impozit pe dividende 5%. Persoana fizică nu are obligația depunerii declarației unice în vederea stabilirii impozitului deoarece impozitul se reține la sursă și este impozit final.

Persoana fizică are obligația depunerii declarației unice pentru stabilirea contribuției de sănătate până la 15 iulie 2018 dacă înainte de acest termen încasează dividende peste plafon sau în termen de 30 de zile de la data producerii evenimentului în cazul în care încasează dividende peste plafon după 15 iulie. Plătitorul de venit nu reține contribuție la sănătate (este în sarcina persoanei fizice să stabilească, să declare și să plătească contribuția de sănătate, dacă obține venituri din cele prevăzute la art. 155 lit. b)-h) din Codul fiscal peste plafon).

V-ar mai putea interesa:

Consilier TVA

www.consilier-tva.fisc.ro

Consilier Taxe și Impozite pentru Contabili

www.codulfiscal.fisc.ro

Monitorul Contabil

www.monitorul.contabilul.ro

Contabilitatea trezoreriei. Reguli, documente, politici, proceduri

www.trezorerie.contabilul.ro

Marea Carte Verde a Monografiilor Contabile

www.mareacarteverde.contabilul.ro

